Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

NĂM THỨ SÁU SỐ 717 GIÁ MỖI SỐ 0$05 NGÀY THỨ BA 8 MAI 1928

HÃY HÚT THUỐC DIẾU HIỆU JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LỄ XUẤT BẢN BA KỲ, THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
Nº 8777

Cuộc nội-loạn của nước Tàu đã ảnh hưởng tới xứ ta chưa?

Tại sao mà chánh-phủ Bắc-kỳ bây giờ lại chấn hưng Hán-học

Quân An-quốc của Trương-Tác-Lâm vẫn ở miền Phụng-thiên, quân Bắc-phạt của Tưởng-giới-Thạch vẫn lên miền Tế-nam-phủ, bọn Phùng-ngọc-Tường, Diêm-tích-Sơn cũng chỉ loanh-quanh ở miền Sơn-đông Thiểm-tây. Cuộc nội-loạn của nước Tàu còn ở phía Bắc nước Tàu, cái địa-điểm đó tính tới nước ta xa cách kể muôn ngàn cây số. Tại nước ta, đối với việc láng giềng đánh lộn đó, về mặt người mình, thì ai buôn bán vẫn buôn bán, ai cày cấy vẫn cày cấy, ai học-hành vẫn học-hành, chưa thấy sự gì là ảnh hưởng. Song mà về mặt chánh-phủ thì hình như đả đề phòng cẩn-thận lắm. Chẳng những đề-phòng về mặt binh-bị mà còn đề-phòng về mặt nhân-tâm nữa. Việc chánh.phủ Bắc-kỳ cho phép dân-gian đón thầy giạy chữ Hán cũng là một cách đề-phòng về nhân-tâm vậy.

Kể từ hồi Nhựt, Nga huyết chiến tới nay mà nhứt là từ hồi Bắc-kỳ có việc Đông-kinh Nghĩa-thục, thì chánh-phủ coi chữ Hán như cái đinh trong mắt. Vì rằng trong vòng ba mươi năm nay, ở xứ ta bao nhiêu việc làm cho chánh-phủ Bảo-hộ phải quan tâm chú ý, phần nhiều do ở những nhà Hán-học, lớn thì như cụ Cữ Can, cụ Mai-sơn cụ Sào-Nam cụ Tây-hồ, mà nhỏ nhặt hèn mọn thì như tụi Đồ-Khuông, Quản Trạc mà chánh-phủ Bắc-kỳ đương huyền thưởng nả bắt kia, đều là người về Hán-học,

Tôi nói đây không phải là nói tốt cho Hán-học, chỉ là để chứng rỏ cái quan-niệm đối với chữ Hán của chánh-phủ. — Cứ coi như vậy thì chánh-phủ bảo-hộ thiệt không ưa gì chữ Hán. đương mong nhổ cỏ cho hết rễ.

Vậy mà trong hai năm nay, là chánh-phủ Bắc-kỳ hốt nhiên có nghị-định cho dân-gian đón hương-sư giạy chữ Hán buộc những người sung làm giáo-sư phải có chân khoa mục hoặc nhứt nhị trường hay khóa-sanh vân vân. Sự tuyển-cử giáo-sư thì hoặc là do dân-gian tự kiếm, rồi trình qua quan sở tại, hoặc là người nào tình-nguyện thì viết demande gởi tới phủ Thống-sứ. Thống-sứ sát hạch nếu trúng cách thì bổ đi các làng. Nhứt là trong mấy tháng nay, việc đó ở Bắc-kỳ lại càng khẩn cấp lắm. Nhiều tỉnh bị quan cai-trị cưởng bách, làng nào chưa có hương sự thì rất là khốn-nạn.

Ta thử xét coi: chữ Hán đối với chánh-phũ đả là cái đinh trong mắc, nhổ đi được ngày nào thì may ngày ấy.

Vậy thì vì ý kiến gì mà lại nuôi thêm cho giải, đóng thêm cho chặt?

Tòa kiểm duyệt
bỏ hết một đoạn

Vậy thì tại sao? Tình lại suy đi, căn do chỉ tại con sư-tữ ngủ kia nó thình-linh thức giấc vậy,

Ý chánh-phủ tất cho rằng: Việt-Nam với Tàu, là láng giềng hàng xóm, mà lại có nghĩa củ tình xưa. Nay người Tàu đã tỉnh ngủ có lẻ người Annam cũng không chịu nằm im. Chắc dàu không có kẻ lo nước thương nòi mà vượt Nam-quan qua Mống-cái, đặng hành-động sự nầy sự khác, dầu rằng tadả chăn dào chăng lưới, 4 mặt bổ vây, song mà chỉ buộc được chân họ mà không buộc được bụng họ, tất phải kiếm cách mà buộc lấy bụng họ, thì mới trừ được cái lo ấy.

Chánh-phủ chắc lại nghỉ rằng: ở Việt-nam bây giờ, phái người nào hay có tư-tưởng sang Tầu? Phần nhiều là phái Hán-học vì họ đả sẵn có một chút tài liệu để giao thiệp với người Tầu, mà lại đương lúc thất nghiệp. Vậy thì ta phải thả mồi mà nhữ họ, để buộc lấy bụng họ. Cái chánh-sách ấy không gì diệu bằng lấy thịt nuôi xương, bắt người họ phải xuất lương mà nuôi họ.

Bởi vậy mới có việc cho dân-gian rước thầy lại dạy chữ Hán.

Nghiệm rằng bắt giạy chữ Hán, mà không đặt ra chương-trình nhứt định, trong các khoa thi. không khoa nào buộc phải có bài văn chự Hán. Thế thì dạy ra làm sao? học để làm gì? Coi đó dủ biết rằng việc đó chỉ là một việc để buộc chân bọn Hán-học bị thất nghiệp vậy.

Tòa kiểm duyệt
bỏ hết một đoạn

NGÔ TẤT-TỐ

Lại nói về lá trác

CỦA ÔNG QUẬN TÂN-CHÂU

Vì trong Đông-Pháp kỳ rồi, cái «Cliché» lá trác của ông quận Tân-châu lu quá, nên hôm nay chúng tôi xin đăng nguyên-văn lá trác ấy vào đây cho chư Độc-giả hiểu rỏ.

Nhơn tiện, chúng tôi lại cũng xin Quan Thống-đốc Nam-kỳ nên ghé mắt vào vụ nầy. Vì chúng tôi có nghe rằng cách chừng hai tuần lễ nầy, những người trong đạo Cao-đài tại quận Tân-châu cũng đả có kêu Trưởng-tòa làm vi bằng những sự ông Michel Mỷ đả làm trái phép ở trong quận.

Thương hại ăn cơm nhà ra lo việc thôn xã mà còn bị nay đòi cách chức, mai dọa bỏ tù, thì ai còn muốn ra làm làng nửa. Nếu như quan trên mà không ngăn ngừa những sự tác oai, tác phước của một ít người có quyền cai trị trong tay, thì sợ e ít năm nữa các làng trong Nam-kỳ củng sẻ bắt chước làng Vĩnh-kim-đông (Chợ-giữa, Mỹtho) tất cả. Chánh phủ có nên lưu ý không?

Tôi lại còn nghe trong một ít hạt, như hạt Sadec, quận Cao-lảnh, mỗi khi trong nhà có ngày đơm dỗ chi bất kỳ cũng đều phải gởi đơn cho đến ông chánh chủ tỉnh mà xin phép. Thờ cúng tổ tiên là cái phong tục đáng kính trọng cũa dân Nam-việt. Vậy mà ngày nay, nhà nước lại buộc phải mua giấy tin-chỉ mà xin phép, thì còn nói sao được nữa!

Những đều trái phép như vậy là do ở ai? Kính xin Quan Thống đốc Nam-kỳ trả lời cho dân biết.

Sau hết chúng tôi lại xin nhắc cho chư độc giả nhớ rằng Bổn-báo mà cang thiệp vào vụ nầy là chẳng phải có ý chi binh vực đạo Cao-đài mà chẳng qua hễ thấy cái xâm phạm đến tự-do cũa anh em trong nước, thì hễ có thế nói, Bổn-báo quyết khẩn khái mà nói ngay.

Chớ đối với đạo Cao-đài thì chúng tôi vẫn giữ trọn quyền ngôn luận, nghĩa là chừng nào chúng tôi mà biết rỏ đặng đạo ấy là một đều hay, thì cũng hết lòng tán dương khuyến lệ, mà nếu như trong đạo ấy mà có đều chi làm hại cho đoàn thể Việt-Nam, thì chúng tôi cũng sẻ cực lực công kích như là đối với các việc khác vậy.

ĐÔNG-PHÁP

Câu chuyện hằng ngày

CÁI DỐT CỦA TRIỀU HUẾ

Mấy lâu tại triều đình Huế có đặt một sở biên-tập để làm một bộ Hán Việt từ Điển.

Họ đã bắt đầu xuất bản một tập rồi.

Tập Hán-việt-từ-điển nầy chính nhà biên-tập tự gọi là bản thảo, chứ chưa phải sách. Chúng tôi tạm gọi là sách, là vì nó đã in ra và đóng lại thành tập.

Trong số 20 của tập ấy có lắm cái quái hiện hình ra mà chúng tôi dã xem thấy.

Trong số 20 nầy thấy mấy người đứng tên biên-tập khác với mấy người đứng ở các số trước, nhứt là ông Hồ-đắc-Hàm, thay cho ông Nguyễn-bá-Trác, làm chủ sở biên-tập.

Vậy thì, trong số nầy nếu có điều chi sai-lầm, người ta sẻ đổ trách-nhiệm cho ông Hồ-đắc-Hàm chớ ai?

Chúng tôi nói câu ấy là có ý kêu oan cho ông Hồ, vì ông có quen làm những việc như là việc biên-tập từ-điển đâu, mà bắt ông ra làm chủ, rồi đổ vải trách-nhiệm cho ông!

Những việc của các quan Nam-triều làm ra, quá nữa là việc để cho người ta phì cười!

Tợ hồ như mấy người biên-tập Hán-Việt từ-điển số 20 nầy không hiểu chữ « Từ-điển » nghĩa là gì, mà nhứt là không hiểu chữ « Từ » nghĩa là gì.

Tôi xin cắt nghĩa:

Từ-điển khác với Tự-điển Tự-điển mỗi điều chỉ có một chử, mà-từ-điển mỗi điều phải từ hai chữ sắp lên đến sáu bảy chữ. Ấy là vì chữ « Từ » (1) » khác với chữ « Tự » (2) » Từ nghĩa là lời, Tự nghĩa là chữ, hiệp nhiều chữ lại mới thành lời.

Nhưng không phải hễ thấy lời nào có nhiều chữ mà cho là « từ » hết thảy được đâu. Phải biết thế nào mới gọi là « từ » được.

Từ (lời) là hiệp mấy tự (chữ) lại mà thành ra, để chỉ tên một sự-vật hoặc một danh-lý, để biểu-thị một ý-tưởng hoặc một tình-cảm của người ta; song,

Coi qua trương thứ 2.

THỜI CUỘC NƯỚC TÀU

Vì cớ gì mà Nhựt-bồn lại kéo binh sang Đông tam tỉnh

Từ khi quân Cách-mạng kéo đi bắc phạt, thì Nhựt-Bồn đã nhiều phen tuyên bố rằng chánh-phủ Đông-Kinh đối với thời cuộc nước Tàu vẫn giữ cái thái độ trung-lập, bàng quan. Vậy mà khi Tưởng-giới-Thạch sắp lấy Khúc-phu, sao nước Nhựt lại đổi ngay thái độ. Nghị-viên Đông-Kinh đã bỏ thăm dự bị một số tiền ba muôn lượng đặng độ binh sang Tàu. Mới rồi, lại có điện tín cho hay rằng binh thủy Nhựt dã lên đóng tại Giao-châu hằng mấy ngàn người.

Sao vậy?

Chiếu theo như tin của Bồn-báo đăng kỳ thứ hai rồi đây thì có lẻ là do bởi cái tờ mật ước của Chánh-phủ Nhựt dả ký với Trương-tác-Lâm. Song tin ấy cũng là một tin huyên truyền, chưa lấy chi lam đích xác. Mà dầu cho cái tờ mật ước ấy mà quả có, thì cũng bởi tại duyên do gì. Chớ Nhựt-bồn có dại gì mà không biết rằng hễ cang thiệp vào cuộc nội biến nước Tàu là một đều lợi ít hại nhiều cho dân nước Nhựt. Đồ chế tạo của Nhựt lưu hành ở Trung-hoa mỗi năm hằng mấy mươi triệu, người Nhựt ở tàu sanh nhai hằng mấy mươi muôn. Gây ra ác cãm với quân Cách-mạng, chẳng phải là một chuyện dề duôi vậy.

Coi như tin điện tín mới cho hay rằng cách chừng vài ngày nay, người kiều cư Nhựt ở Tàu mới bị tàn sát trót hàng trăm thì đủ biết.

Binh của Nhựt đem sang Tàu kỳ nầy, thì có lẻ Chánh-phủ Đông-kinh cũng lấy cớ bảo hộ tài sản nhơn thân của người mình mà tuyên bố.

Mà tựu trung, thì chẳng phải vì tờ mật ước cùng Trương-tác-Lâm, cũng chẳng phải vì sự bảo hộ người kiều-cư Nhựt ở tàu, mà chánh-phủ Minh-trị ngày nay lại nhảy ra mà làm một chuyện quyết liệt như vậy.

Thiệt sự là chỉ vì có mấy cái mỏ sắt mà người Nhựt mới nhứt định cang thiệp vào cuộc nội biến nước Tàu thế ấy.

Nguyên ở miếng đông tam tỉnh có một khóm mỏ sắt lớn nhứt ở bên Tàu. Mỏ ấy lâu nay của người Tàu khai khẩn. Trước khi Âu-chiến, chánh-phủ Đông-kinh mà nhứt là ông Hoàng Kito, tức là vua Minh-trị ngày nay, đả dùng thủ đoạn ngoại giao đặc biện của người nhựt mà xâm chiếm quyền lợi cái mỏ ấy. Ban đầu đem tiền ra cho vay, sau đến buộc người Tàu phải bán cho mình mỗi năm từ bao nhiêu nguyên-liệu trong mỏ ấy.

Đến ngày Âu-chiến nổi lên, tưởng ai cũng còn nhớ Nhựt bổn lấy Giao-Châu và buộc Chánh-phủ Viên-thế-Khải phải ký tờ hòa ước hai mươi một điều khoản. Trong 21 điều khoản ấy, thì có nhiều điều khoản thuộc về cái mỏ nói trên đây. Buộc người Tàu không được bán nguyên liệu ấy cho ai hết, chỉ phải bán cho người Nhựt mà thôi, như mỏ ấy mà có cần dùng tư bổn thêm, thì phải vay của các ngân hàng Nhựt, chớ không được phép vay của nước nào khác; phải dùng người kỹ-sư Nhựt mà thôi, mà nhứt là bất hạng vì duyên cớ gì, Chánh-phủ Trung-huê cũng không đặng phép lấy cái mỏ ấy nhập làm Quốc-sản vân vân.

Mà cái điều trên đây cũng là thuộc vào các điều ước mà cách-mạng quân gọi là điều-ước bất bình đẳng mà dã cùng nhau thề với non sông trời đất làm sao cho tiêu diệt mới nghe.

Tuy vậy, từ ngày Tưởng-giới-Thạch đem quân đi phạt bắc, thì cũng chỉ nói chung rằng ta làm sao cho hủy được các cái điều ước bất bình dẳng ấy, chớ chưa bề đá động chi đến vấn đề cái mỏ ấy. Vì Tưởng cũng nghĩ đi bắt phạt mà deo chú Nhật theo trên lưng thì thật là bất tiện.

Mà quân Cách-mạng đả bỏ qua, thì Nhựt tuy lo sợ, nhưng cũng vẫn giữ thái độ bàng quan mà kiếm chước điều đình mải.

Đến nay, quân Bắc phát đi đả đến Đông tam tỉnh. Tưởng cũng vô khả nại hà mà phải tuyên bố rằng Cách-mạng-quân sẻ lấy cái mỏ nói trên đây nhập làm quốc sản. Tưởng cũng dư biết động đều đó thì sao Nhựt cũng cang thiệp vào mà làm ra nhiều đều trở ngại cho việc hàng quân. Song nếu Tưởng mà nín đi, thì còn chi là danh nghĩa. Trương-tác-Lâm kia mà còn giám lấy mấy cái đường thiết lộ cũa Nga, huống là đạo binh Bắc phạt là một đạo binh quốc dân đả lấy sự hủy bỏ các điều khoản bất-bình-đẳng làm mục đích?

Còn chú Nhựt mà đem binh đồng-độ cũng có lẻ là vạn bất đắc dĩ. Nhựt củng chán biết hễ mỏ neo tàu trận của Nhựt mà thả xuống ngoài khơi Thanh-đảo khác thường thì bao nhiêu hàng hóa Nhựt-bổn trong nước Tàu sẻ bị tẩy-chay thêm kịch liệt, mà còn sợ e hại đến tánh mạng mấy muôn người Nhựt kiều-cư ở Tàu.

Vậy mà Nhựt cũng vẫn cứ quả quyết là vì cái mỏ nói đây là một vấn-đề sanh tồn cho nước Nhựt. Thiệt như cách-mạng-quân mà lấy cái mỏ ấy nhập vào quốc-sản, thì người Nhựt phải mất đến hằng mấy trăm triệu tư-bổn. Mất tư-bổn cũng chẳng chưa quan hệ mấy, mà nếu như mất cái mỏ ấy, thì nguyên liệu đâu mà dùng cho binh lực, nguyên liệu đâu mà dùng cho công-nghệ. Đã không nguyên liệu, thì còn gì mà chế tạo, hòng sợ ai tẩy chay?

. . .

Ấy đó, bao nhiêu những đều rắc rối, những cuộc chiến-tranh đều do ở vấn-đề nguyên liệu và vấn-đề bán đồ chế-tạo mà sanh ra.

Nước Nhựt nay dã quyết cang thiệp vào thời cuộc nước Tàu như thế, thì có lẻ cái nội biến của người Tàu nay mai lại sẻ đồi ra một cuộc ngoại biến của nhơn loại. Ai biết đặng?

DIỆP-VĂN-KỲ

Bổn-Báo Khải-Sự

Trong các bạn độc-giả có nhiều ngài mua báo quá hạn đã lâu mà chưa thấy trả tiền.

Vậy xin các ngài đã yêu thì yêu cho trót, làm ơn gởi giùm những số tiền thiếu ấy cho, đặng bổn-báo khỏi phải những sự lôi-thôi về sổ-sách, thì bổn-báo lấy làm thâm-cảm.

HÃY ĐỌC TIỂU-THUYẾT

HUYẾT-LỆ-HOA

Hay lắm! Hay lắm!!

Nói chuyện chữ Quốc-Ngữ

Tiếng Annam vượt biển, trèo đèo, càn rừng, băng nội, chạy từ Mống-cáy đến mũi Cà-mau, ngót mười-lăm vĩ-độ trên địa-cầu, ngót một ngàn rưởi cây số (kilomètres) trong thế-giới. Như thế không phải là một thứ tiếng đáng khinh. Huống chi tiếng Annam ngày nay cũng nói được dũ điều: chuyện gia-đình, chuyện xả-hội, chuyện thế-giới. chuyện văn-chương, chuyện triết-học. chuyện khoa-học, không ngại chuyện nào. Một thứ tiếng như thế không lẻ mai sau nầy chịu im lặng trong vủ trụ; mà cũng không lẽ trong vũ trụ mai sau nầy, không ai thèm nghe, không ai thèm biết đến nó. Một thứ tiếng như thế, mà lại là tiếng của ta thời ta càng đáng quí là dường nào! Tiếc vì tiếng Annam ta được giàu như vậy, mà chữ quốc-ngữ « cũa ta » thời đan-giản quá đi.

Nói thế, nghe chướng tai thật. Người ta ai cũng ghét sự phiền phức, mà ai cũng ưa sự đan-giản. Nhưng đan-giản quá như lối chữ quốc ngữ đây thời có đều bất tiện. Chữ quốc-ngữ đan giản quá, đan giản cho đến đổi không xa lối chữ tốc-ký là bao nhiêu. Lối chữ tốc ký là lối dùng dấu mà dịch âm. Chữ quốc ngữ thời cũng là một lối dùng dấu mà dịch âm vậy; vì những « tự mẫu » (les lettres); cũng chẳng qua là những cái dấu mà thôi.

Một lối chữ đan-giản để dịch âm như vậy, thời gọn dễ cho người viết, mà thật cực khổ cho người đọc. Xin nói vài cái thí dụ cho rỏ ý.

Xin thử đọc câu nầy:

« ... từ đó, tin lời thầy số dặn;
« tôi bèn mướn năm người thợ
« ấy; quả thật được năm năm
« làm ăn khá luôn ».

Câu ấy có mấy chữ « năm » tối nghĩa. Người dọc có thể hiểu ra nhiều cách như sau:

1 « ... mướn 5 người thợ ấy... 5 năm làm ăn khá... »

2· « ... mướn 5 người thợ ấy.., năm năm (năm nào như năm nấy) ».

3· « ... mướn năm (mỗi hạn một năm) v.v. . . 5 năm v.v. »

4 « ... mướn năm (mỗi hạn một (năm) v. v. . . năm năm (năm nào như năm nấy). v. v. »

Đại khái chữ quốc-ngữ đều có một âm, viết một cách, mà nhiều nghĩa, như chữ « năm » trên kia cả. Có một ông Tây, xưng nước Pháp là mẫu-quốc của nước Nam, với một người Annam. Người ấy tự-nhiên mà trả lời: « thế thời nước Nam chúng tôi là phụ-quốc của nước Pháp » Phụ là phụ-thuộc, hay phụ là cha?

Chữ thời một, mà nghĩa thời nhiều, như thứ chữ quốc-ngữ ta, thời thật là bất tiện cho sự hiểu nghĩa xác-tạc. Tuy là ngày nay chữ quốc-ngữ dả dùng nói được dủ điều, nhưng phỏng có dám dùng chữ quốc-ngữ mà làm văn-khế, hiệp-ước, cùng những giấy tờ quan-hệ như thế không? Nói đến giấy tờ quan-hệ yới luật-pháp thời dường như viễn vông một chút; nói ngay như sự dùng quốc-ngữ mà truyền bá tư tưởng cũng đã thấy có điều không được dễ-dàng. Độc-giả chắc có lời phản đối, mà người viết bài hãy lại dường như mâu-thuẫn ở trong. Trên kia dã nói chữ quốc-ngữ ngày nay nói được dũ điều. Nhưng sở dĩ nói được dủ điều, không phải nhờ ròng những tiếng nôm lọc-lỏi; mà phần nhiều nhờ của « vay mượn » ở người ta. Bao nhiêu những tiếng mới, bao nhiêu những chuyên môn, không mượn Tàu tất mượn Tây. Mượn Tàu là phần nhiều, có thể nói là tất cả. Vì cái sự mượn Tàu đó mà có đều không tiện.

Thường những học trò, khi thầy hỏi: « có biết một con thú gì ở trên Bắc-băng-dương, » thời trả lời ngay rằng: biết. Thầy hỏi: thấy đâu? Trả lời trong sách. Ấy, cái ảnh thời thấy thế, nhưng mà cái chân tướng như thế nào, chúng nó có được rỏ đâu.

Ta mượn chữ tàu rồi viết ra quốc ngữ, cũng có cái tệ như thế. Người viết thời biết rỏ hình thức chữ mình viết; người đọc chỉ còn biết có cái âm của chữ ấy mà thôi. Nếu chữ ấy mà là chữ của mình biết, thời không phải nói. Nếu chữ ấy mà là chữ lạ, thời còn biết đâu mà tìm tra tự điển hoặc từ-nguyên thời quyết là không được. Đi hỏi người ta, nếu không ai biết thời phải tìm tra trong những bộ « loại thơ » (1), « Bội văn vận phủ » (2) « Ngủ phương nguyên âm » (3) (A) hay là chịu khoanh tay ngồi ngó?

Vả có tìm tra trong các bộ ấy di nữa, cũng không phải là sự dễ. Giọng tàu với giọng nam không thường giống nhau. Chữ *tỷ* (4) ta đọc là *tỷ* mà tàu đọc là pi Chữ *Vưu* (5) tàu chia âm là *vưu*, ngoài Bắc đọc *bưu*, trong Nam đọc *vưu* (âm *vưu* nầy tôi lấy trong Génibrel) giọng Bắc-kỳ với giọng Nam-kỳ cũng có khi khác nhau hẳn như thế. Chữ *mạng* (6) trong nam đọc *mạng*, mà ngoài bắc thời đọc *mạnh*, *mệnh*, *mịnh*. Chữ *tấn* (7) trong nam dọc *tấn* mà ngoài bắc thời đọc *tiến*. Lại như (8) *thối* (nam) *thoái* (bắc) (9) *tối* (Nam) *toái* Bắc (10) *phược* (Nam) *phọc* (Bắc) vân vân.

Bên trên nói về những chữ Tàu đọc khác, ta đọc khác, và những nam bắc hai kỳ đọc khác nhau, những chữ như thế là phần ít. Duy những chữ cùng một âm, viết ra quốc ngữ thời cùng một chữ, là thuộc về phần nhiều. Một chữ, một âm, mà thế cho nhiều chữ tàu chữ khác nhau, nghĩa khác nhau, sự đó mới là khổ cho người học ít trong khi tra cứu. Thí dụ đọc sách, hoặc nhựt-báo gặp chữ « đồng » mà không rỏ nghĩa. Phải tìm hết bao nhiêu chữ mà Génibrel tự-điển dạy đọc là « đồng » (trừ ra tiếng đồng thuộc tiếng nôm); cả thảy 15 chữ, lại còn bao nhiêu chữ đồng Génibrel bỏ ra mà mình biết và chắc cũng có bao nhiêu chữ đồng mà Génibrel không biết mà mình cũng không biết nữa.

Ấy mới là một chữ đồng. Còn mấy vạn chữ nữa, nếu có trong Génibrel, hoặc trong tự-điển của Pulus Của, cùng các tự-điển khác, thời hay; nếu không tìm đâu thấy, thời còn biết tìm đâu! Sự bất tiện là như thế, mà các nhà văn-nho ngày nay, cầm bút cứ viết tự-nhiên, không nghỉ rằng có một số ít người hiểu mình, còn bao nhiêu nữa thời là nghe mình ù-ù như vịt nghe sấm. Nếu là một bài văn phiếm, một quyển văn chơi, thời viết mắt-mỏ để phô trương cái học-lực mình, cũng cho là phải. Nếu là một bài văn dạy đời, một quyển sách thuyết-lý, tưởng các nhà tư-tưởng nên chủ-trọng tư-tưởng mình hơn là gọt giũa từng câu từng chữ. Mặt trăng, dầu gọi nó là chị Hằng, là gương Nga, là ngọc thố, là thiềm cung, là vừng bạc, v.v.., thời sự thật nó cũng chỉ là mặt trăng vốn không xấu không đẹp gì cả, xấu đẹp là tự nơi người xem mà thôi. Trên kia nói về chữ và nghĩa « đen ». Còn những khi người viết dùng

(A) Đó là những bộ sách tôi thấy ông Wieger nói, chớ tôi không có Ba bộ sách ấy là tự điển sắp theo loại, theo vần và theo âm.

Coi qua trương thứ 2.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

NÓI CHUYỆN
Chữ Quốc-Ngữ

(Tiếp theo)

nghĩa bóng, cùng những khi dùng chữ trong kinh, điển, và dùng điển-tích, thời người đọc nếu không là thâm-nho-thạc-học... còn hiểu làm sao được! Các người học nho nhiều, khi viết ra dùng chữ nho, cũng là một sự vô-tâm, hoặc là một sự bất-đắc-dĩ vì biết đề chữ khác vào thời sai nghĩa đi, họ dùng chữ nho như người dốt nói cái quần cái áo, mà không biết chữ quần là chữ nho; thời, các người ấy dùng chữ nho đả đành. Cực một nổi cái « mốt » ngày nay như là phải dùng chữ nho mới được. Tuồng cải lương không giá trị, quyển tiểu-thuyết hạng dung-thường cũng thấy đầy ngập chữ nho, hoặc dùng đúng hoặc dùng láo.

Viết chữ tàu bằng chữ quốc-ngữ thời thật là không khác nào *làm cho đỉnh ba chưn, gảy hết một chưn*. Chữ tàu có những phần tượng-hình, hội-ý, chỉ sự, hài thanh khi ta viết bằng quốc-ngữ, thời nào tượng hình, nào hội ý, nào chỉ sự, ta bỏ đi cả, mà chỉ giữ có một phần hài thanh (thật đúng) mà thôi. Thí dụ chữ *nhung* có một phần hội ý và một phần hài thanh, (nhung), khi ta viết ra quốc-ngữ ta chỉ viết *nhung* có khác nào ta viết (nhung), là đồ binh khí, đâu. Nếu ta cứ đoạn phần cốt tữ như vậy, thời còn làm sao mà hiểu được gì nữa. Chữ quốc ngữ vì đan giản quá mà không hay chỉ được rỏ nghĩa. Cái tệ ấy chữ nôm và chữ tàu thoát khỏi. Câu thí dụ «..., mưới năm..... » trên kia, nếu chữ *năm* mà viết bằng chữ nôm thời có đâu mà hối nghĩa được, chữ nôm cũng là lối idéophonètique (hội ý hình thanh) như chữ tàu. Cái lối idéophonétique ấy, thế mà hay. Coi như nhửng chữ tàu đọc theo giọng chử đồng thời biết. (15 chữ đồng)

(1) 類書
(2) 佩文韻府
(3) 五方元音
(4) 比 (5) 鄧
(6) 命 (7) [illegible]
(8) [illegible] (9) [illegible]
(9) [illegible]

15 đồng { 衕 銅 桐 侗 / 恫 挏 鮦 硐 / 詷 峒 洞 絧 / [illegible] 筒 茼

NGUYỄN-VĂN-HÙM

Câu chuyện hằng ngày

(Tiếp theo)

tuy có nhiều chữ mà đả thành ra như một chữ, và nó có cái vẻ đặc-biệt, gần gần như là một cái điển-cố vậy. Tức trong tiếng Pháp gọi là *Expression*.

Phải lấy ví-dụ cho rỏ hơn. Vậy như:

Thiên-mả (3) thì gọi là từ được, mà *tần-mả* (4) hay là *dịch-mả* (5) thì không gọi là từ được.

Bởi vì: đời vua Vỏ-đế nhà Hán có được một con ngựa bên Tây-vực hay lắm, bèn đặt tên là *Thiên-mả*, nghĩa là con ngựa của trời, thế thì thiên-mả là tên đặc-biệt, cho nên gọi là từ. Và chữ thiên-mả ấy đáng đề vào từ-điển, vì sau nầy có con ngựa nào hay như con ngựa ấy thì người ta có thể dựa theo đó mà gọi nó là thiên-mả được. Còn *tần-mả* là ngựa cái, *dịch-mả* là ngựa trạm, chẳng qua lấy chữ tẩn chữ dịch ghép với chữ mã mà thôi, là phồ-thông, không phải là đặc-biệt, cho nên không gọi là từ được, và không đáng đem vào từ-điển.

Ấy vậy mà trong số 20 của tập Hán-việt từ-điển nầy có nhiều chữ không đáng gọi là từ và không đáng thu vào Từ-điển như cái ví dụ Tần-mả và Dịch-mả ấy.

Đại đề như: về chữ Hưu, điều thứ 4: *Hưu mộc sở*; về chữ Nễ, điều thứ 4: *Nễ môn Hoàng-đế*, đều không phải là từ, mà các ông cũng cứ việc thu vào.

Nếu là Từ-điển mà thu vào những chữ như vậy thì giấy nào mà chứa cho hết, in mấy mươi đời cho rồi?

Tuy nhiên, mấy điều đó chưa dốt mấy, điều nầy mới là dốt, mới là cực-dốt!

Về chữ Hưu, điều thứ 5, tôi xin chép y theo nguyên-văn như vầy:

Hưu số hoàng đường: *Số tốt rộng lớn. Vương-đào. Trang-xuân Cây đào bà Vương, cây xuân ông Trang, số tốt rộng lớn* (bài tụng của Dực-tôn chúc bà Chương hoàng-hậu trong lúc lục tuần đại-khánh-tiết, ý muốn chúc cho số bà được rộng lớn lâu dài như cây đào bà Vương và cây xuân ông Trang). (*Đại-nam chính biên hậu-phi liệt-truyện.*) »

Thiệt rỏ ra là các ông biên-tập « Hán-việt từ-điển » bướng quá, bậy quá, và dốt quá!

Có đời nào ai lại cắt nghĩa chữ *hữu-số* là số tốt và chữ *hoang đường* là rộng lớn bao giờ? Có sách nào, có tự điển nào cắt nghĩa chữ «hoang đường» là rộng lớn, xin hỏi các ông?

Xin các ông chịu khó mà nghe tôi:

Đó không phải là « Hưu số hoàng đường » như các ông đọc bậy đâu, mà chính nó là « hưu sồ hoang đường. »

Hưu-sồ nghĩa là *đừng kề*. « *Vương đào Tang-xuân hưu sồ hoang-đường* » nghĩa là: đừng kễ chuyện hoang đường như chuyện cây đào của Tây-vương-mẩu và cây xuân của Trang-tữ.

Giá-phỏng các ông cắt được đúng nghĩa như tôi, là điều nầy cũng không đáng đem vào Từ-điển, vì nó không phải là từ, huống chi các ông lại cắt nghĩa bậy nữa!

Các ông quả là to gan dám cắt nghĩa bậy một câu văn của vua Dực-tôn mà đem in ra! Chớ nào viện đô-sát ở đâu? Chớ nào các quan ngự-sữ ở đâu?

Chúng tôi chỉ-trích như vậy, các ông chắc không còn chồ nào cãi được nữa, các ông sẽ nói mềm-mỏng rằng đó chẳng qua là bản thảo còn đợi các nhà văn học phủ-chính lại nữa.

Các ông nói phải! Chúng tôi chẳng có trách nữa làm chi.

Song le, chúng tôi chĩ lấy lòng chơn-thành mà trách các quan Nam-triều sao có chuẩn ra mỗi năm hai ngàn đồng bạc đề cho các ông vẻ cua vẻ còng như vậy? Ừ! tiền cứ ăn, viết bậy cứ viết rồi, thiếu chi người phủ-chính!

Người An-nam ta từ Nam chí Bắc chán biết cái dốt của các ông biên tập Hán-Việt-từ-điển bây giờ, chẳng dấu làm chi; song các quan Nam-triều nếu còn muốn giữ thể diện cho triều đình đôi chút thì nên chú ý đến việc nầy, kẻo ngoại-quốc người ta cười lắm. Vì có lẽ các ngài không thèm ngó đến tập « *Hán-Việt-từ-điển* » không hề biết nó mặt ngắn hay mặt dài song chúng ta biết rằng các ông cố đạo cho bộ sách ấy là quan-hệ lắm, thường xem xét đến luôn.

(1) 辭 (2) 字
(3) 天馬
(4) 牝馬
(5) 驛馬
(6) 休數荒唐
(7) { 王桃莊椿 / 休數荒唐

C. D.

AVIS

Le public est informé que le vendredi 1er Juin 1928, il sera procédé à l'Inspection de Rachgia par les soins de l'administrateur à l'Adjudication aux enchères publiques, de divers lots de terrains domaniaux de superficie variant de I ha 63 a 20 à 67 ha 8la 50, sis aux villages de Huong-Tho et Ninh-Quoi, province de Rachgia.

Les cahiers des charges relatifs à ces adjudications et les plans sont déposés: à Rachgia dans les bureaux de l'Administrateur, et à Saigon au 5e Bureau du Gouvernement de la Cochinchine.

* * *

Le public est informé que les mardi 29 Mai 1928 et jours suivants, il sera procédé à l'Inspection de Rachgia par les soins de l'administrateur, à l'adjudication aux enchères publiques de 169 lots de terrains domaniaux de superficie variant de 0ha 08 a 00 à70 ha00, sis aux villages de Vinh-phong et Vinh-thuan, canton de Thanh-yên, province de Rachgia.

Le cahier des charges relatifs à cette adjudication et les plans sont déposés: à Rachgia dans les Bureaux de l'Administrateur, et à Saigon au 5ème Bureau du Gouvernement de la Cochinchine.

Lời cảm-tạ

Chúng tôi có lời cung kính xin cảm ơn chư quí-vị bà con cô bác đã có lòng đi đưa dám, táng của cha, ông gia và anh rể chúng tôi là ông huyện hàm

Nguyễn-văn-Hội.

Trong khi tang-gia bối-rối, nếu có đều chi sơ-suất cũng xin bà con cô-bác tha thứ cho.

TANG-QUYẾN
Đồng bái tạ

Hỏi ông B. T. M.

Có một người Annam biết cả tiếng Pháp, Tiếng Tàu (*Quảng-đông* và *Bắc-kinh*) tiếng Xiêm và tiếng Hồng-mao nữa, mới mở một lớp dạy ban đêm tại Saigon.

Anh em ai có chi muốn học biết một vài thứ tiếng nước ngoài, xin cứ hỏi ông Bùi-thế-Mỹ ở Đông-Pháp Thời-Báo.

HÃY ĐỌC TIỂU-THUYẾT:
Giấc-mộng Lầu-son
Phong-thú phi thường!

VÌ SAO....

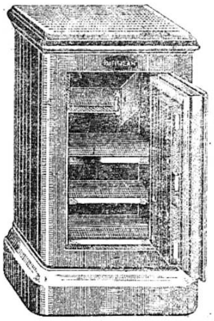

Không mua liền một cái tủ sắt tốt và chắc hiệu

PETIT-JEAN HAY PHÉNIX

Lần lựa tới mai mốt mới mua, e có khi trể quá, biết đâu nhà lở bị cháy, hay lở bị ăn trộm vào phá tủ lấy đồ, chừng đó có mất của mà khóc than, cũng không lấy lại được nữa.

Chi bằng phòng bị trước, tới hảng

Lucien BERTHET & Cie, 68 duong Charner

mà mua một cái tủ sắt hiệu Petit Jean hay là Phénix là vững vàng chắc chắn, khỏi phải lo sợ gì.

Cải tử hồi sanh

Tôi có bịnh ho kinh niên, thuốc chi chữa cũng không hết, mà lại thủng và ra huyết trắng, điếc hai tai và hai lỗ mũi nghẹt cứng, thầy thuốc nào cũng kỵ tôi qua tháng tám thì chết. Tôi phải lên Nam-Vang cho chồng tôi hay, đặng tìm thầy tìm thuốc.

May lên đó nhờ có người lòng tốt chỉ cho tôi biết có thầy chín:

Nguyễn-văn-Nhu
Ở LÀNG TÂN-THỚI-TRUNG HÓCMÔN

Ba đời làm thuốc, chuyên trị bịnh nầy, chữa đâu lành đó, trăm người chẳng hề sai một. Tôi liền trở về đặng qua thầy coi mạch uống thuốc, thầy hết lòng săn sóc điều trị cho bịnh tôi được mạnh như xưa, mà không tốn bao nhiêu tiền. thiệt là lòng thầy nhơn đức lắm.

Vì vậy, tôi đăng nhựt-trình, một là để cảm tạ ơn bà hải của thầy, sau giới thiệu cùng ai đau bịnh nầy thì nên gấp tới thầy cho sớm đặng thầy cứu giùm cho mau mạnh thiệt chắc chắn, tôi chẳng nói sai.

THỊ-VÒI và NG-V.-MẠNH
Làng Tân-thới-tam, bình.

Ai muốn mua ?

Một cái nhà thiệt tốt, cất theo kiểu kim thời, có bốn phòng, sơn vẽ thiệt đẹp, còn mới tinh hảo. Chung quanh nhà có vườn cây mát mẻ, có nhà bếp, nhà để xe-hơi, nhà bồi, ở lối góc đường Mac-Mahon — Legrand de la Liraye, phía trước nhà đường tráng dầu hắc không bụi bậm chi hết, chung quanh nhà có tường rào.

Giá nhứt định nhà và đất:

26.000 $ 00

Xin do nơi nhà số 42 đường Catinat.

Xe máy hơi hiệu ALCYON

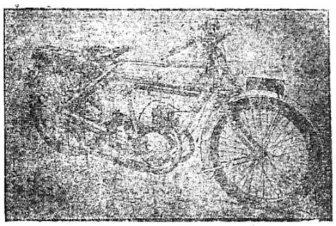

Chạy một cở hơi mả lực — 2 cấp giá 220 $
Kiểu du lịch — 3 mả lực — 2 cấp — 340
Kiểu du lịch thượng đẳng — 4 cấp — 580

Bán tại hàng **L. CAFFORT**
Saigon-Namvian

Bán đất

Muốn bán một sở đất bốn mẫu 50 cao tọa lạc tại Tân-Uyên (Biênhòa) có sạng (gravier) đã có giấy phép cho khai hầm sạng. Ai muốn mua đặng lấy sạng xin do nơi M. Nguyễn minh-Chiêu đường d'Espagne số 112 D tại Saigon.

MAC MAHON OFFICE

MUA — BÁN — THẾ-MƯỚN

QUẢN LÝ, VƯỜN-TRẠI, NHÀ RIÊNG ĐẤT CÁT RUỘNG NƯƠNG ĐỦ THỨ THÔNG TIN TỨC VÀ KIẾM VIỆC
sở nầy bảo lãnh làm hết cả mọi việc
65, đường Mac-Mahon, Saigon
Giây thép tắt: MACOFFICE Saigon

THUỐC CHẾ NƯỚC DƯỜNG HIỆU FAMEL

Có để bán trong các hiệu Đại-Dược-Phòng và những tiệm trữ bán thuốc Tây trong Lục-tỉnh

Chớ nên mua quá giá 1$10 một ve

Đại-lý miền Đông-Pháp

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Môn bài 84-90, Dường d'Ormay, SAIGON

Ông Maurice BARBEROUSSE

Nhứt đẳng bào chế tê-sư cựu y-sanh đại Thiện-đường. -- PARIS

Saigon. — Imp. Commerciale. C. Ardin, rue Catinat

Le Directeur-Gérant: Nguyễn-kim-Đính.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

LAIT NESTLÉ

SỮA HIỆU
CON CHIM
NESTLÉ
LÀ TỐT HƠN HẾT TRONG THẾ GIỚI

Sửa xe kỹ cang

Sơn xe thiệt đẹp và bền

Giàng xe lịch sự và chắc

Các ngài có xe hơi nên hỏi tại hãng

AUTO-HALL

Hãy đến viếng chỗ làm

Etablissements BAINIER d'Indochine

DÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

Nam-Ky

SAIGON

Tìm được của lạ kỳ!

Mới vừa rồi đây trong Giađịnh có một người kia tên là Hà-văn-Lục, nữa đêm bị Đạo chích vào nhà trộm áo quần trang sức và lấy luôn một cái xe ngựa và ngựa cũng mất luôn. Chiều mai lại Hà-văn-Lục bèn đến sở San-đầm đầu cáo. sở San-đầm bèn sai chú cai Nguyễn-văn-Thần theo Hà-văn-Lục về nhà mà làm ăn-kết.

Đi giữa dàng về Bàquẹo thoạt thấy dựa bên đường trong đám cỏ cái xe còn bỏ đó. Hà-văn-Lục nhận được là xe của mình, còn ngựa cũng ăn cỏ gần đó.

Lúc ấy cũng gần bốn giờ chiều, cai Thân định chắc quân trộm sao sao cũng trở lại lấy xe nên cùng Hà-văn-Lục núp vào trong bụi gần đó mà đợi.

Mải đến sáu giờ rưởi chiều có một tên nọ xâm xâm đi xuống dòm quanh quất thấy không ai, bèn mở ngựa đam thắng vào xe, vừa sữa soạn quất đi bị cai Thân ra tới đưa súng vào ngực mà bắt phải cung khai đầu đuôi tự sự. Tên Hiếu ấy muốn chối song bị hỏi già quá nên phải khai ngay lại đỗ tội ấy cho hai tên Vệ và Đặng, hai tên nầy cũng bị bắt luôn.

Nghỉ lại tên Hà-văn-Lục tìm được của mất thế ấy cũng là may mắn lắm.

Vụ cờ bạc lại dàng marins

Ngày 3 Janvier vừa rồi đây, tên mái chin ở hảng Courtinat tên là Nhan-Hưng đến viếng ông Hennequin cò sở Mật thám mà nói rằng: «Tôi đây là người chứa bài rất lớn, nếu ông không làm khó dễ chi tôi thì tôi xin chịu cho ông mỗi tháng mấy trăm nguơn bạc»

Ông Hennequin không vì mấy trăm nguơn bạc ấy mà quên phận sự của ông, bởi vậy nên đêm đó, ông hội lính lại vừa Tây-Nam trót hai mươi mấy người, đến dường Marins mà bắt sòng bài ấy.

Nhà chứa bài ở góc dàng Marins và Paris của đóng chặc chịa, lại có người canh gát không thể vô thình lình được, nên ông Hennequin bèn hạ lịnh phá cửa mà vào. Trót mười lăm phút cửa ấy mới mở đặng.

Lúc phá cửa dả động nên mấy người đánh bạc phía trong đều lo kiếm đàng chạy trốn, song không thể ra đặng vì mỗi phía cửa đều có lính gát, nên người thì chạy vào cầu tiêu mà trốn, kẻ lại leo lên cây. Lúc lính vào được trong nhà thì tìm kiếm bắt được ráo, cả thảy là sáu mươi sáu người. Đêm ấy tên Nhan-Hưng đi Nam-vang khỏi lúc trở về mới bị bắt tống giam.

Vụ ấy sớm mai thứ tư này đã ra tới trước tòa trừng trị, ông Trần văn-Tỷ ngồi chánh tòa ông Léger ngồi chưởng lý.

Cả thảy là sáu mươi bãy người trong đám cờ bạc ấy, có năm vị trạng sư cải hộ cho; là: Girard Monin, Pétin Cazeau và Lalumg Bonnaire

những tội-nhơn tên là: Nhan-Hưng kêu là Bảy chà, Lương Thắng anh rể của Nhan-Hưng, Nhan khắc-vinh, Nguyễn duy Quang, Phạm tấn Nhơn, Huỳnh văn Đỏ, Phạm văn Tấn, Trần Tâm và Khưu văn Vinh Trương Kiến, Bành Minh, Bành Toàn, Quan Ban, Hội Giản. Trần quang Nghiệp, La chi Hữu Phan văn Hấp. Vỏ văn Tôn, Trần văn Lang Vỏ văn Tho, Phạm văn Khả, Nghiêm Quang, Trần kim Thoại Đinh văn Nên, Trương hữu Lại, Ng. hồng Tú, Ng. văn Tạo, Vỏ minh Tâm, Lê hữu Lể, Trần văn Chánh, Trần văn Báu, Nguyễn văn Tôn. Nguyễn văn Xuân, Mai văn Thái, Diệc Vinh Vỏ tấn Khai. Đoàn văn Lôi, Đồ kỳ Hữu Tiên văn Tùng. Lưu văn Du, Trần văn Luận, Nguyễn văn Xe, Cao vănNgạn, Nguyễn văn Lợi, Nguyễn văn Sàm, Trần văn Dậu, Tiên Hưng, Nguyễn văn Huệ Phạm văn Tâm, Tông văn Gộc, Trần văn Lâu, Nguyễn văn Cương, Lý phước Thành, Huỳnh văn Hóa, Nguyễn văn Hương. Đồ văn Nguyên, Trần văn Chim, Nguyễn hữu Thuồng, Vỏ văn Mán, Huỳnh văn Ty; Nguyên văn Liêu, Nguyên văn Thuận, Thái văn Ngạn, Lưu Niêm, Lê Cảnh.

Mười bảy người đầu dòng bị chứa chầm bạc bài còn mấy người sau là tay con đến đánh trong ấy có La-chi-Hữu và tống văn-Gộc. tòa đòi không đi hầu.

Quan chánh tòa hỏi Nhan-Hưng thì va chối dài rằng không có đến mà cầu xin hối-lộ ông Hennequin số bạc ấy, còn nhà ở góc đàng Marins ấy là nhà của anh rể va tên là Lương Thăng. Trong nhà ấy va có một cái phòng chỉ để tiếp rước mấy ả đào hầu mua vui đêm vẫn chớ không phải là va ở đó:

Lương Thắng chịu cả phần trách nhiệm trong việc ấy. Chớ Nhan-Hưng không có ăn nhập gì trong ấy cả.

Quan chánh tòa hỏi rất khôn khéo mỗi người xong xuôi mới kêu ông cò Hennequin lên làm chứng. Ông kể tự sự lúc Nhan-Hưng đến nhà ông mà tìm ông đến lúc bắt dặng mấy người nầy trong nha «xẹt» ấy.

Lời buộc tội của quan Chưởng-lý Léger nghe có lý thú quá. Ngài nói rằng cờ bạc là một cái bịnh của người bổn xứ mà bịnh ấy không thể có thuốc trị dặng. Ngài là người ở thuộc địa dả lâu nên rỏ biết tâm tánh của người Annam, dầu phải làm tội cho nặng nề thì cũng không dứt sự đó đặng nên chi ngài xin tòa châm chế chút it.

Quan trạng-sư Girard cải hộ cho Nhan-Hưng, lời ngài nói thật rất hùng hào đáng mặt là một vị trạng-sư có tài thiệt biện. Ngài hỏi tòa vì sao mà Chánh-phủ cho phép buôn nha phiến là một chất hại cho nhơn loại mà lại không cho cờ bạc? Ngài nói hay cho đến đổi tòa tha bổng Nhan Hưng. Quan trạng-sư Monin cũng cải được cho tên Phạm-văn-Tân được tha bổng, quan trạng sư Lahmg Bonnarie và Cazeau cải được cho hai tên Nguyễn-văn-Hương và Trương-hữu-Hai cũng được tha bổng.

Tòa xử án Lương Thang hai tháng tù, 5000 quan tiền vạ, Nhan khắc Vinh 25 quan, Ng. duy Quang 1000 quan. Đồ trần Tâm và Khưu văn Vịnh tái phạm 15 ngày tù 500 quan tiền vạ. La chi Hữu Phạm văn Hấp và Vỏ văn Tho khiếm diện bị 1 tháng tù và 25 quan tiền vạ còn mọi người kia đều đặng 25 quan cả.

SOCTRANG

Trời đánh

Ngày 30 Avril, tên Lâm là người làm ruộng. nhơn hôm đó có đám mưa trước ruộng hơi có nước, và cùng đứa con tay cầm nơm, vai mang gọng cá, đi rảo trên mấy giang ruộng đặng bắt cá lên. Đi bưng nầy, qua ao nọ, lối chừng một giờ chiều, trời nổi cơn mưa, gió thổi mây giăn, cảnh trời u ám lại pha lẫn vào lằn sáng chớp, thình linh tiếng sét đầu nổ lên cái ầm, như súng đại-bác. Thằng con theo sau thấy một đốm lửa đỏ lòm doanh theo cha nó, liền đó nghe tiếng kêu «Trời ôi» thì nó chạy tới thấy cha nó nằm ngay nơi đất, lổ tai ra máu. Nó kêu chẳng ừ, lay không thấy động. Nó liền chạy về xóm hô lên, người trong xóm chạy lại thì mới hay sét đánh.

VĂN-QUANG

THUDAUMOT

Linh kín giả.

Tại làng Tương-bình-hiệp bữa đêm 21 tháng Avril có xảy ra một vụ linh kín giả xét giấy tờ một người Trung-kỳ tên chi chẳng rỏ ở Quang-Ngải vào đây bán thuốc cao và các thứ thuốc khác v. v.

Khốn thay!! cho tên linh kín giả nầy, nó là một người ở tại làng ấy cũng khá lâu, thường tự xưng là thầy bói, thầy pháp, v. v. đặng gạt dân quê mùa nay lại xưng là linh kín nữa.

Chàng ta xét giấy chủ bán thuốc trên đây là cố ý làm ngặt mà kiếm tiền, nên tự xưng linh kín đặng dọ- chơi. Song người bán thuốc đưa ra đủ giấy tờ, rồi đó không biết tại sao, chàng ta lại lấy cái giấy thuế-thân.

Thời may trong lúc người bán thuốc đang quị lụy nó mà xin giấy lại thì bổng đâu có tên B... và tên Q.... là dân trong làng đi tới, thấy mặt nó thì biết là linh kín giả. nên buộc phải trả giấy thuế-thân cho người kia, kế đó B....., và tên Q..... thưởng cho chủ linh kín mấy thoi nhảo lăn giữa lộ.

(ĐĂNG KIẾP)

Choquan, le 19 Avril 1928

Cầu Linh Dược

Xin danh y lục Châu hay, là ông nào biết chỉ dùm làm phước:

Tôi có một người mẹ đau cái môi theo tiếng tục thì kêu là miệng bình vôi hay là đau bông súng chi đó.

Cái môi ấy mỗi ngày nó mỗi lở ra và đơm thịt ra một ngày một lớn. Cha tôi và tôi chạy thuốt cũng đủ chỗ nhưng mà không thấy hiệu nghiệm chi hết. Phần mẹ tôi năm nay là 50 tuổi mang bịnh hiểm nghèo ấy, ăn uống không đặng, ăn ròng là cháo. không hề ăn cơm với thịt cá chi nó không chịu thì nó hành đau nhứt lắm và hay sanh bịnh đau bụng và đi sông.

Nếu ông mô biết chỉ dùm hay là cam đang cho mẹ tôi lành cái môi ấy thì tôi sẻ đền ơn theo tờ cam đoan ấy. Như ông nào muốn làm phước thì viết thơ cho tôi hay là đăng bài thuốc ấy trên báo, trước là làm ơn dùm cho mẹ tôi và tôi, sau làm ơn cho người nào mang lấy bịnh ấy biết đang chưa cho lành bịnh thì tôi đội ơn muôn ngày.

Madame NGUYỄN-NGHĨA-AN.
Village de Thành-thới,
Canton de Minh-hệ.
à MOCÀY (Bentre)

(Coi trương thứ 8)

Thị-trường tiêu-tức

GIÁ BẠC

Ngày 7 Mai 1928......... 12 f.80

GIÁ LÚA

Ngày 7 Mai 1928 (kể 100 kilos)

Vinhlong	5 $ 44
Gocong	5 96
Baixau	5 47
Baclieu	5 59
Cambodge, thứ trắng	5 22
Cambodge, thứ đỏ	4 63

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	9 $ 47
Gạo số 2	8 65
Gạo Số 2	8 15

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG
Général Metzinger, 15-5.
Cap Varella, 12-5
Dalny, 21-5.

Ở BẮC VÔ
Chantilly. 15-5.

Ở TÀU VÀ NHỰT
Chenonceaux, 10-5.

Tàu chạy

SANG PHÁP
Cap Saint-Jacques, 8-5.
Chantilly, 19-5.
Chenonceaux, 14-5.

RA BẮC
Le Cap Varella, 16-5.

SANG TÀU VÀ NHỰT
Général Metzinger, 18-5.
Claude Chappe, 17-5.

LƯƠNG-Y LƯƠNG-DƯỢC

Quảng-cáo

Y-sĩ Lương-Tuấn-Anh coi mạch trị bịnh,

Học có tinh thông thì nghề y mới giỏi, còn thuốc có linh nghiệm thì trị bịnh mới lành. Lương-tuấn-Anh tiên-sanh là người rất tinh thông về nghề y-thuật, học nối chơn truyền, trị các chứng bịnh nội ngoại khoa đều có kinh nghiệm, còn như các chứng bịnh thuộc về thai sãn của đàn bà thì tiên-sanh y trị lại càng giỏi lắm, Hồi trước Tiên-sanh hành y tại bên Tỉnh thành và Hongkong thì ai ai cũng đều biết danh tiếng. Nay vì bên Trung-Huê chẳng được yên tịnh nên mới qua xứ Nam nầy, bổn-đường nghe danh tiên-sanh đã lâu, nay nhơn dịp mới rước tiên-sanh đến tiệm mà coi bịnh, chuyên môn y trị các chứng như là giang-mai, sang-độc cùng là bịnh trật-đả bị đởn bị té trật gân lọi xương v.v.., thì rất nên thần hiệu, bao hết bịnh mới lấy công.

Nay kính cáo
ÍCH-THỌ-ĐƯỜNG
39, đường Schrœder (Chợmới) Saigon

HÃNG BUÔN
Nguyễn-đức-Nhuận
Cáo bạch

Cuộc bán trọn ngày không lấy tiền đã đúng tháng, cho nên sớm mai ngày 15 Avril đã rút số ra thì nhằm ngày 26 Mars 1928. Cuộc rút số nầy có quan Trưởng-toà sở tại là Me Sicot chứng kiến. Vậy chư quí khách mua hàng trong ngày 26 Mars. Xin mời đến bổn thương cuộc trình toa mua ngày đó thì chúng tôi sẻ thối số bạc lại, như ở xa xin gởi theo thơ, hay là dùng cái toa ấy mà mua hàng hóa khác cũng được.

Cuộc thối tiền lại hạng trong một tháng nghĩa là từ 15 Avril tới ngày 15 Mai 1928. Nếu để quá ngày 15 Mai thì toa ấy kể hủy.

Hảng buôn
NGUYỄN ĐỨC NHUẬN
ở đường Catinat và đường Vanier
-:- SAIGON -:-

Muồn bán

Vì đi xa muốn bán một cái xe hơi hiệu Citroen 10 mã lực số 8 202, vỏ ruột mới, có bánh xe phòng lúc rũi và cả đồ phụ tùng Xe mới chạy mười tháng. Giá rẻ. — Ai muốn mua xin hỏi tại dường Taberd số 27.

?
AI MUỐN

Mua - bán
hay cầm thế

Đất
Nhà cửa
Vườn tược
Ruộng nương
và tư sản khác

Thì cứ hỏi tại sở:

O. T. I. C. A.

Office de Transactions
Immobilières
Commerciales et Agricoles

9, Rue Taberd -:- SAIGON

MÁY XAY GAO
Kampnagel

COLONIA II FILIPINA

Đại-lý độc-quyền cho cõi Đông-Pháp
S. A. des COMPTOIRS INDOCHINOIS
B. P. 38.— 7, rue Guynemer, Saigon -:- Téléphone: 516

Ste Ame Poinsard & Veyret, Saigon

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Cái vấn đề khảo cứu các thứ Dược-phẩm của nhà thuốc

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

CHƠ'N GIẢ THÊ NÀO ?

Hỏi : — Các ngài mua các thứ dược-phẩm để làm gì ?
Đáp : — Đề trị bịnh.
Hỏi : — Nhưng mà dược-phẩm có giả có thiệt, thoản như mua lầm thuốc giả có trị bịnh được chăng ?
Đáp : — Không, mà lại còn thêm hại là khác nữa.
Hỏi : — Những thuốc của nhà thuốc Nhị-thiên-Đường như là Vạng-Ứng-Dầu cùng các thứ Cao, Đơn Hườn, Táng, chủ trị các chứng, *linh nghiệm như thần,* các ngài, có hay tin chăng ?

Đáp : — Ai ai cũng đều tin lắm chớ ! Nếu các ngài mà biết tin các thứ dược-phẩm tại tiệm *Nhị-thiên-Đường* của tôi rằng hay, rằng trị bịnh được, thì thiệt các ngài trí thức quá nhân rồi ; Bỉ-nhơn lấy làm bái phục các ngài lắm đó ! Thế thì các ngài quả là bạn hiền, là tri-kỷ của Bỉ-nhơn đó vậy. Nhưng Bỉ-nhơn đã nhìn nhận các ngài là bạn hiền là tri-kỷ, thì Bỉ-nhơn phải đem một việc hiện tại mà là một việc rất lợi-hại, rất quan hệ cho các ngài mà tỏ ra cho các ngài được biết ; tưởng khi các ngài cũng vui lòng chịu nghe lắm chớ !

Nguyên vì mới đây lại có những lũ tham đồ xạ lợi, chẳng kể công-đạo lẽ chi nó chuyên dùng thuốc giả, chế tạo ra dầu giả ; nó lại mạo cái hiệu Nhị-Thiên-Đường của tôi, rồi nó cho người đem đi cùng Xóm, cùng Làng, rao bán cùng đường, cùng sá. Có đứa nó lại dùng chước điếm đàng, nó kiếm những chữ nào cho mượn tượng chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi nó đánh lận trắng đen để lòa con mắt thiên hạ mà bán đồ giả cho được. Nó dùng những chữ Nhị 二 rồi nó gia nhập với chữ Thiên 天 thì nó viết chữ Phu 夫 hoặc chữ Yêu 夭 chữ Đại 大 hay là chữ Thái 太 vân vân... Hay là nó dùng những chữ Tam 三 chữ Công 工 đều là những chữ mượn tượng với ba chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi mà làm chiêu-bài ; Còn những hộp giấy và toa in những ve, những gói, cũng là nhãn hiệu nhứt nhứt mỗi thứ, thứ nào nó cũng làm giống y như tiệm Nhị-Thiên-Đường của tôi vậy. Nếu vô ý mà coi thoán qua, thì ai cũng lầm là Dầu Nhị-Thiên-Đường hết thảy. Bất quá là có mấy chữ trong những giấy chiêu-chỉ đó nó ít giống được hai chữ Nhị-Thiên mà thôi. Lấy thứ Dầu Nhị-Thiên giả mà sánh với Dầu Nhị-Thiên thiệt, rồi nó bắt mình phải hỏa tức cười ; Xét ra cho kỹ cái chất và cái mùi của thứ dầu giả đó, cũng là khi mình dùng nó mà trị bịnh rồi, thì mới biết cái thứ dầu thiệt với thứ dầu giả, đem mà sánh với nhau như một trời với một vực vậy. Nếu các ngài vô ý mà mua lầm, dùng lầm, thì chẳng những là vô ích mà thôi, mà nó còn hại thêm sự vệ sanh của các ngài là khác nữa. Bởi Bỉ-nhân vì lòng quá yêu các ngài, muốn cho các ngài mạnh giỏi luôn luôn, nên phải đem thứ giả với thứ thiệt mà cho nó chọi với nhau, cho rõ ràng hắc bạch. Vậy xin các ngài, chớ ham giá rẻ, chớ nghe những lời chuốt ngót mà lầm. Xin hãy nhìn cho kỹ những *Chiêu bài* và *Nhản hiệu* của thiệt tiệm *Nhị-thiên-Đường* thì sẽ mua mà dùng, dường ấy các ngài mới khỏi phụ một tấm chơn thành của Bỉ-nhân đã tỉnh phụng khuyến đây vậy ; xin các ngài lưu ý. Và lại các thứ Cao, Đơn, Hườn, Táng cũng là dầu Nhị-Thiên của bổn-hiệu đây thì khắp trong các tỉnh cùng các chợ, bất luận chỗ nào, cũng đều có tiệm có nhà làm Đại-lý mà bán cho các ngài dùng, chớ thuở nay bổn-hiệu chẳng hề sai ai đem đi rao bán cùng làng khắp xóm, dọc đường dọc sá như vậy bao giờ ; Xin các ngài chớ lầm.

Cholon, Nhị-Thiên Đường Đại-Dược-Phòng,
VI-THIỀU BÁ Cẩn khải.

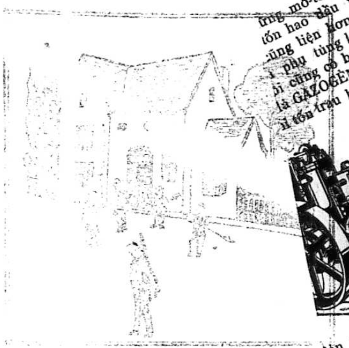

Petter / Mazout
G. S. CAIRNS
Lefebvre.
22-24, đường
245, đường Qu.
... bán và lành
... Mua bán th...

Người biết chơi đều mua

Máy hát hiệu « REX ARGENTIN » vì máy nầy là một thứ máy Suisse rất tốt máy móc tinh xảo không hay hư như mọi máy khác, đầu máy hiệu « mỏ neo » tiếng hát rất rành rẻ. Nhiều kiểu kim thời rất lịch sự, màu sơn rất nhã.

Máy nầy mới lại rất nhiều tại hiệu.

Au bon Marché Saigonnais

Nguyễn-Thầm

45, rue Viénot — SAIGON

Xin viết thơ hỏi sẽ gởi kiểu mẫu.

Tại hiệu nầy lại còn bán nhiều đồ khác như đồ ăn bận : nón casques, nón feutres, chemises, régates, giày vớ, pyjamas, v. v... Imperméables nhiều kiểu rất tốt, đồng hồ CARILLONS WESTMINTER, Coffefort hiệu PETIT JEAN và PHÉNIX.

Dĩa hát Victor cải lương Văn-hi-Ban và hát bộ Quảng-Lạc.

Xin mời quí khách tới coi bổn hiệu tiếp rước tử tế, hoặc ở xa viết thơ, hỏi bổn hiệu sẽ hồi âm cặn kẽ.

A la pensée

50, đường Charner

Ở đây có bán các thứ vành bông để đi đám ma. Kiểu bông rất ngộ mà giá lại rất rẻ.

Hỏi tại nhà Mme JUD.

(Bán luôn vừa ngày vừa đêm)

CHƯA MUỘN
vì cảnh trường
Rapid'Progress
Boîte postale 48
CHOLON

Có sanh chế ra một cách mới về riêng đặng mà dạy chữ Pháp cho những vị Nam-Việt.

Ai biết đọc chữ Pháp mà nghĩa chưa hiểu ; Ai học chữ Pháp chưa đủ dùng ; Ai học chữ Pháp mà đã bỏ nó lâu rồi, đều nên hỏi thăm lập tức đặng mà nhờ.

Hơn bốn trăm môn đệ lấy làm vui lòng và thâm cảm cách dạy của trường nầy.

Cảnh trường lo riêng việc gởi bài đến nhà mà thôi.

Xin gởi một con cò 5 chiêm cho tôi trả lời.

CHOLON
Recherche collaborateurs ayant beaucoup d'initiative en enseignement.

Docteur DO-VAN-TOT

Ancien externe des Hôpitaux de Paris

Phòng coi mạch của ông y khoa tấn sĩ Do-van-Tot, ở đường Gia-Phu, số nhà 135, gần cầu Palikao (Chợlớn.)

Một lòi nhà máy xay lúa rất tiện

Sửa đổi nhiều, gạo ít nát

Máy xay lúa có cầu chứng và sửa đổi thêm

Máy xay lúa cho chủ-điền và người buôn bán.

THEO CÁCH CHẾ TẠO MỚI, người bày máy nầy dám chắc rằng :

1· với 100 kilos lúa khô không khi nào có tấm nát đến 10 hoặc 15 kilos.

2· tiền sửa máy mòn không quá sáu đồng một năm.

Người ta lại còn quả quyết rằng

với một cái mô-tơ 4 ngựa chạy được 80 giạ 12 giờ giá	450 $
với một cái mô-tơ 8 ngựa, chạy được 150 giạ 12 giờ giá	750 $
với một cái mô-tơ 12 ngựa, chạy được 250 giạ 12 giờ giá	1000 $

(thứ 12 ngựa 250 giạ tính luôn tiền đựng máy giá 1.150 p. ai mua cho biết trước Huê-lợi — 100 kilos lúa được 70 kilos gạo trắng.

Bán và giao tại Saigon sau khi thử máy rồi — Mô-tơ phải mua riêng.

MỚI CHẾ TẠO. — Máy xay cho người buôn bán, chạy bằng ngựa hoặc bò, tiền sở phí mỗi ngày : tiền cỏ lúa ngựa, để máy cho ngựa kéo rất chắc chắn, chạy được 40 — 50 kilos gạo trắng một giờ.

Mỗi chục giạ lúa lợi được 4 p. 50 — 5 p. mỗi một ngày tiền sở phí tính rồi.

Máy mới bằng sắt, xi mang và đá cẩm thạch.

Máy sửa sang lại kiểu thiệt tốt, tiện lợi cho việc canh-nông, và dùng được lâu. Mỗi cái 35$00 kể cả cước phí.

Máy báo có kẻ trộm ; nếu ai đụng vào cửa, đi qua sân hay một cái phòng thì có một tiếng kêu to tợ hồ như tiếng súng nổ vậy. Mỗi cái bán 2 $ 20

J. BRUNEL
45, Rue Mayer, Saigon
Gần bên đất thánh tây ở Bakao

VẠN-HÒA

CHOLON -:- 38, Rue de Cocong, 38 -:- CHOLON

Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sanh ở cầu ba miệng Cholon đi bên phía tay mặt

Dây thép nói số 102

Tiệm VẠN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh và đều nhận vải của bổn hiệu nhuộm cách khéo, tốt và chắc vô cùng.

Nguyên vì năm 1912 Bổn hiệu có rước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây lại chỉ rõ cách nhuộm vải cho Bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng phải kỳ cang lắm mới đặng. Vải của hiệu VẠN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu vải kia chút nào. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có dùng chàm, nhưng hiệu VẠN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen, duy có vải tam-công thì mới có dùng chút đỉnh chàm mà thôi. Việc chế nước thuốc không phải là dễ mà lại còn phải gia công lắm mới đặng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít nước thì vải ăn không đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phải bở. Bởi thế cho nên vải của hiệu VẠN HÒA dùng tới rách chớ vải vẫn còn tốt như thường, không hề trở, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vì xa gần ai cũng ưa dùng vải của Bổn-hiệu nên có kẻ gian nhơn dục lợi đo mưu bắt chước Bổn-hiệu làm ra nhiều thứ vải khác bán mà thủ lợi.

Vải của hiệu VẠN-HÒA có cả thảy là 8 hiệu nhưng có thứ có 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ Vạn xuân Long xe lửa, 4 thứ nầy ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách có mua vải xin cũng nghĩ lại sự nầy. Phàm như món hàng hóa một thứ mà có mắc rẻ hơn một chút thì cũng có thứ tốt thứ xấu, nên chi dầu vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm ba su tưởng quí khách cũng không nên cho là mắc. Thiệt thì có mắc hơn một chút nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VẠN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Quí khách mua vải của Bổn hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chủ nhơn thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Quí khách có dịp đi Cholon xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hơn. Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước quí khách. Người nào ở xa muốn mua vải của Bổn-hiệu xin cứ viết thơ ngay cho Bổn-hiệu thì Bổn-hiệu cũng vâng lòng gởi đi tới nhà theo ý chư quí khách muốn.

Mấy hằng vải của Bổn-hiệu có cầu chứng tại tòa thương mãi Saigon

1· 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.	4· Vạn-Hòa con gà trắng	7· Vạn-xuân-Lăng bướm-bướm
2. 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.	5· Vạn-xuân-Long xe lửa.	8· Vạn-Hòa con ngựa đua.
3· 1 con cá Kim-ngư xanh	6· Vạn-Hòa Phi-thoàn.	

VẠN-HÒA
Chủ-nhơn kính đốn.

(38)

Giấc mộng lầu son

(Tiếp theo)

NGÔ-TẤT-TỐ *dịch-thuật*

XV

« Tuần cập-kê, giai nhân vui tiệc,
« Câu đoản-kệ, tài-tử chán đời.

— Tôi vì mình với con hát bao giờ ? Tôi cười mình bao giờ ? Sao lại đem những việc đó mà buộc cho tôi ?

Anh không cười, anh không vì.. nhưng cái bộ chế nhạo của anh còn độc địa bằng trăm những người cười tôi, đau đớn bằng ngàn những người vì tôi !

Bảo-Ngọc sám mặt, không biết nói sao, Đại-Ngọc lại nói : Ừ thì anh bảo anh không cười, anh không vì. Thế làm sao anh lại đưa mắt cho chị Tương-Vân. Hay là chị ấy đùa với tôi thì mất danh giá ? Phải ! chị ấy là con nhà công hầu, tôi là con nhà thứ-dân. Nếu chị ấy đùa với tôi, lở ra tôi lại đùa với chị ấy, thì thành ra chị ấy cũng đê-tiện như tôi, anh đưa mắt ngăn chị ấy cũng phải. Có phải ý anh thế không ? anh đối với chị ấy, thiệt tử-tế, tôi cũng biết ! Nhưng sao chị ấy lại không nghe anh, sao chị ấy lại rầy anh. Anh lại đổ cho tôi lắm điều. Tôi lắm điều thì tôi đã nói nặng đến anh bao giờ chưa ?

Bảo-Ngọc nghe mấy câu đó, nghĩ thầm : mình chỉ sợ hai bên hiềm khích, cho nên ở giữa mà điều-đình, chẳng ngờ lại vì sự mà người nầy rầy rà, người kia oán trách, thật là bỗng không mua việc vào mình, chánh hợp với câu « cây trên núi tự chém mình, suối trong nguồn tự hút mình » ở kinh Nam-hoa. Ấy là mới có mấy người con gái mà còn xử không xong, thì còn nói chi việc khác. Đời thật đáng chán ! Thôi thì ta cũng chẳng còn biện bạch làm chi. Nghĩ thế rồi chàng liền đứng giậy đi ra. Đại-Ngọc thấy vậy biết là Bảo-Ngọc tức giận. Nàng lại càng tức, liền nói : chốc nữa đừng tới đây nữa nhé !

Bảo-Ngọc không trả lời, đi thẳng về phòng, nằm kềnh giữa giường. Tập-Nhân cũng biết sự tình, nhưng không dám nhắc lại, mới kiếm việc khác để khuyên giải. Nàng nói : Cô Bảo-Thoa đã tan tiệc chưa ?

— Tan chẳng tan, việc gì đến tôi.

— Cậu làm sao thế, trong tháng đầu xuân, chị em ai cũng vui vẻ, sao cậu lại buồn rầu như vậy ?

Bảo-Ngọc cười lạt mà rằng : dù vui vẻ hay chẳng vui vẻ thì mặt người ta, việc gì đến tôi !

Tập-Nhân cười mà rằng : Các chị vui đùa, cậu cũng vui đùa, anh em, chị em vui đùa với nhau thế chẳng thú hứng hay sao ?

— Anh em là ai ? chị em là ai ? người ta có chị em thì người ta vui đùa. Tôi bây giờ chỉ có trọi một mình mà thôi, ai, tôi chẳng vui đùa với ai hết thảy.

Nói tới câu đó, Bảo-Ngọc dơm dớm nước mắt. Tập-Nhân thấy vậy không dám nói nữa. Bảo-Ngọc càng nghĩ càng uất, chàng liền đứng giậy lấy giấy viết câu kệ như sau :

« Người-người.. tớ.. tớ.
« Ý.. ý.. lòng... lòng,
« Muôn binh ngàn tướng.
« Đều là hư-không.
« Đã là hư-không,
« Can chi đèo bòng.

Viết xong, tự mình giả-ngộ, những sợ người khác không hiểu, lại để một điệu ký-sanh thảo ở dưới : Đề xong, tự thấy trong mình mát mẻ lẹ-làng, không chút bận biệu, tức thì lên giường nằm ngủ.

Hôm đó, Đại-Ngọc thấy Bảo-Ngọc quyết liệt ra về, nàng cũng có ý hối hận, sau khi Bảo-Ngọc về khỏi độ nửa giờ, thì Đại-Ngọc giả cách sang kiếm Tập-Nhân để dò coi ý chàng thế nào. Khi tới nơi, Tập Nhân nói là Bảo-Ngọc đương ngủ, nàng đã quay gót toan về, Tập-Nhân lại kêu lại vừa cười vừa nói : Cô lại đứng đó, đây có mảnh hoa-tiên, để tôi lấy cô coi, xem là trò chuyện gì.

Liền lấy mảnh giấy của Bảo-Ngọc mới viết đưa cho Đại-Ngọc. Đại-Ngọc coi xong, biết là Bảo-Ngọc tức lắm, nàng vừa cười vừa thở dài, rồi bảo Tập-Nhân rằng : Đây cũng là anh ta viết đùa mà thôi, chẳng có sự chi quan hệ.

Nàng bèn cầm mảnh hoa tiên về phòng đưa cho Tương-Vân hôm sau lại đưa cho Bảo-Thoa, Bảo-Thoa giở coi, thấy một điệu ký-sanh thảo như vầy ;

« Chẳng mình, không phải tớ.
« Mà nó cũng như my,
« Vung vênh mặc sức đứng, ngồi, đi.
« Tẻ cũng thế, vui thời cũng thế,
« Gần mà chi ? xa nữa mà chi ?
« Bấy lâu deo đẳng mối tình sy,
« Quay đầu nay ngẫm lại,
« Mới biết chẳng hay gì.

Bảo-Thoa đọc hết điệu ký-sanh thảo, lại coi lên mấy câu kệ, rồi cười mà rằng : Hắn đã dở quẻ đây. Cái nầy là lỗi tại tôi, vì hôm qua tôi đọc cho hắn nghe mấy câu huyền-văn trong vở hát Lỗ-trí-Thâm bẩn bị cảm xúc, nên mới sanh cái tư-tưởng điên-đồ như vậy.

Nàng bèn xé tan mảnh hoa tiên, rồi sai thị-nữ đem đốt.

Đại-Ngọc nói : Đừng đốt vội để tôi hỏi hắn xem sao, các chị cũng đi sang với tôi, chúng ta phải làm cho hắn bỏ cái tư-tưởng điên đồ ấy đi chớ.

Ba người bèn cùng giắt nhau sang phòng Bảo-Ngọc, Đại-Ngọc vừa cười vừa hỏi ? Rất quí rất kiên, không gì bằng ngọc. Vậy thì anh có cái chi là quí ? anh có cái gì là kiên ?

(còn nữa)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

S

..ho.

..u cạng hiệu
.. lắm, về cách
máy khác, và
..éu có bán sẵng.
..y chạy bằng hơi
..y khỏi tốn dầu mở
dùng ..iện lắm.

..g là quí ông muốn
.. « Machine à vapeur)
gọi là máy hơi Sô-De
..haudière). Nồi hơi cũng
..ện cùng là có thứ chụm
..rấu cũng đặng. Mỗi thứ
máy chúng tôi đều có từ
1-1/2 mã-lực vi đến 5 mã-
lực thì dùng dầu lửa còn
từ 6 mã-lực vĩ thượng 1200
mã-lực thì dùng bằng dầu
cạng kêu là Mazout.

ráp các thứ máy xay gạo lớn và
..a cối cà-phe) (Planters Mill) chạy
..e và trấu có đủ đồ phụ tùng nhà

..ật thà và chắc chắn.

Tại hội Bắc-kỳ « Ái-hữu-hội »

(*Tiếp theo*)

Hôm 12 Janvier 1928 bàn trị-sự có lập một tiệc rượu champagne tại hội-quán để giới thiệu ông Bích cho các hội-viên biết và cảm tạ tấm lòng quảng-bác của ông Bích đối với những việc công ích và nhân tiện để tiễn chân ông Bích đến hôm 14 Janvier 1298 sẻ xuống tàu về Bắc. Hôm đó có sáu mươi ông hội-viên dự tiệc. Cái quang cảnh hôm ấy thật là đầm thấm vui vẻ khi tiệc gần tan có chụp một tấm hình để lại làm kỷ-niệm.

Tấm lòng nghĩa hiệp của ông Bích đáng làm gương cho anh em đồng-bang ta để soi chung; như các nhà hằng tâm, hằng sản có lòng giúp cho hội. Vậy chẳng bao lâu hội ta phát đạt, Mong thay!

2/ Hội dồng đọc đến lá thư hôm 14 Décembre của ông thư-ký Trần-Thanh-Thúy yêu cầu bàn trị-sự mời ông phó hội-trưởng củ là M. Đồ-Dinh-Tiến dự vào chức danh dự hội-viên và treo một tấm hình ông ở hội-quán vì ông Tiến đả làm ich cho hội ta được nhiều việc như việc xin hạ được tiền vé tàu về Bắc, lại nhân đó công quỷ hộ ta trước kia chỉ có mấy chục bạc mà nay đả được ba ngàn đồng (3.000$) và cái danh giá của hội ta cũng được vang lừng từ Nam chí Bắc nữa.

Ông Huyền nói để đến kỳ đại hội-dồng sẻ hay.

Sau ông chánh hội-trưởng nói: vậy thì để hỏi ý-kiến đại hội đồng cuối năm nay.

Ông Cuông nói rằng: tôi đả thấy ở nhiều hội có treo những hình các ông chánh hội đả có công lao với hội, nay ông Thúy yêu cầu việc nầy là rất phải, cốt là để nhớ ơn ông Tiến đả có công với hội ta.

Mong rằng: đến kỳ đại hội-đồng cuối năm nay các hội viên sẻ biểu đồng tình với ông Thúy để mời ông Đồ-đình-Tiến dự vào chức danh dự hội-viên.

3/ Hội-đồng đọc đến thơ của ông thơ-ký Trần-thanh-Thúy xin từ chức, ai nấy cũng cố giử ông ở lại giúp việc hội, nhưng ông cũng không chịu vì ông sắp đổi về Bắc. Thấy vậy hội-đồng nhận để ông Thúy từ chức rồi cử ông phó thơ ký Cuông thay chân ông Thúy.

(Ba năm nay ông Thúy một lòng sốt sắng lo việc công ích cho hội, nay ông sắp đổi về Bắc mà xin thôi việc hội, thật là đáng tiếc.)

Bàn xong các công việc, hội đồng giải tán hồi 11 giờ khuya.

Kỳ hội-đồng thường nguyệt ngày 5 Janvier 1928. — Họp tại hội-quán hồi tám giờ rưởi tối có tám ông Hội-đồng.

Ông: Phạm-hạ-Huyền, Đàm-minh-Dức, Nguyễn-văn-Ngữ, Nguyền-lương-Ngôn, Trịnh-huy-Cuông, Trần-thanh-Thúy, Trần-đức-Nhuận.

Chương-trình như sau nầy:

1· Xem xét các sổ sách chi thu tháng Décembre 1927.

2· Bầu ông Nghiêm-Duyệt để lo việc vé tàu với ông cáng-biện Phạm-hạ-Huyền.

3· Lập tiệc trà để tiếp anh em nhân tết nguyên đáng.

4·. — Trích công quỹ ba mươi đồng bạc (30$00) để giúp cho đồng-bào Thanh-Hóa bị lụt.

5·. — Các việc vặt.

1l Trước hết hội-đồng kiểm soát các sổ sách, các khoản chi thu và còn lại công quỹ trong tháng Décembre 1927 thì đều đúng cả.

2l Vì (có lẻ về chuyện thu riêng) có những lời dị nghị ông cáng-biện coi về việc vé tàu cho hội, những hội-dồng không thấy có điều tiếng gì. vả lại công việc lấy vé tàu cũng bận nên hội đồng lại cử thêm ông Nghiêm-Duyệt, kiểm soát hội-viên để giúp việc lấy vé tàu với ông cáng-biện Còn tiền những hành-khách về Bắc cùng vào hội thì hội đồng định để tùy tâm.

3l Ông chánh hội trưởng bàn với hội đồng về việc nghênh tiếp các hội viện chiều hôm mồng một tết nguyên đán để chúc cho hội được thịnh vượng, sau để anh em tụ họp cùng nhau cho thêm thân ái. Vậy hội-đồng ủy thác ông thư-ký Trịnh-huy-Cuông viết thơ mời các anh em hội-viên. Thời ba giờ chiều hôm mùng một tết có hơn hai mươi ông hội-viên đến dự tiệc trà tại hội-quán.

Anh em mừng tuổi lẫn nhau chuyện trò rất vui vẻ.

Hôm đó nhiều ông không tiếp được giấy mời là vì người plan-hon trước cố xin thôi vào giữa lúc hội đang bận nên công việc tần làm ra trể nải.

4l Thấy đồng-bào ta ở Thanh Hóa bị lụt, hội đồng có trích công quy ra ba mươi đồng bạc để làm nghỉa.

*5l*a) Viết thơ mời ông Đào-thác-Vỳ chông nom và tu bổ đùm thơ viện của hội.

b/ Viết thơ xin quan Phó-soái Nam-kỳ tiền phụ cấp như mọi năm (việc nầy ông chánh hội-trưởng nhận để làm.)

Bàn song các công việc hội-đồng giải tán vào hồi mười một giờ khuya.

(*còn nửa*)

Sách mới

Bộ *tiểu-thuyết*

TỤC OAN ƯƠNG LY HẬN

Của Hòa-Bình NGUYỄN-TÍNH-YÊN

Đả xuất bản

Trọn bộ 2 cuốn. Mỗi cuốn 0$40

Độc giả muốn mua lẽ gởi mandat (luôn tiền gởi) 1$00. Mua sỉ có huê hồng.

Thơ và mandats gởi cho M. Nguyễn-tính-Yên 24, Rue d'Ariès Saigon.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Kính cáo cùng chư-vị độc giả

Khi đổi chỗ ở, xin gởi theo hai cắt cò và cái băng củ, hoặc chỗ ở cũ để bổn-báo dễ sự thay đổi trong sổ sách, và tiện việc gởi báo cho các ngài.

ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

Tư-Phụ Công-ty

N· 58 Boulevard Tổng-đốc-Phương, Chợlớn

Xin bạn đồng-nghiệp Chauffeur lưu-ý.

Kính trình qui đồng-nghiệp,

Tư-Phụ Công-ty định nội tháng tư langsa thì khóa sổ, hầu có chọn ngày tăng thành Công-ty hiệp tác nặc danh nầy mà nạp các tờ giấy cho quan Notaire thị nhận y theo luật-lệ và y theo lời của Đại hội-đồng bàn tính và công nhận ngày 2 Avril rồi.

Vậy bản cai quản tạm chúng tôi xin qui ông chủ xe hơi cùng bạn đồng nghiệp chauffeur, sẵn lòng phụ giúp với chúng tôi mà làm cho vẻ vang trong bạn đồng nghiệp, vì sự ích lợi chung xin ra tai cổ động. Qui ông thiết tưởng lại mỗi cổ phần chỉ có 10$00 thì không bao nhiêu, song nhiều tay vổ nên kêu. Vốn định tạm là 20 000$ song nếu số hùn được một phần tư người ký tên thì Công-ty thành lập.

Công-ty đã định bn những dầu săn, dầu nhớt, cùng cc món đồ phụ tùng xe hơi đũ thứ. Chúng tôi ước trông sao qui ông nhập đũ cổ phần rồi lại mua dùng các món vật liệu của Công-ty như là dầu mở v. v. nói trên đây thì thế nào Công-ty cũng phát đạt được và cũng chen lấn một phần lợi lộc của khách ngoại-bang.

Vậy vì sự ích lợi chung, sự lịch sự chung, chúng tôi rất trông nom qui ông san lòng vì nghĩa vụ, chớ để cổ động nhiều e tốn kém của công-ty là của chung, xin ông nào chưa nhập cổ phần thì mau mau nhập vào, còn ông nào ký tên mà chưa đóng tiền, xin đóng trước ngày khóa sổ một tuần lễ.

Hội-quán đã dời lại đường Tổng-đốc Phương số 58 Cholon, là chỗ để trữ luôn đồ buôn bán.

Vậy thơ cùng mandat xin đề như vầy:

Monsieur Lê-ngọc-Thọ
58, Boulevard Tong-Đốc-Phương
chợlợn
(Bản Cai-Quản tạm kính thỉnh).

TIỆM BẮC-KỲ
Dương-văn-Tài

114, đường d'Espagne (kế chợ mới) Saigon

Kính trình quý vị trong lục châu đặng rỏ: Bổn-tiệm trước ở đường Mac-Mahon số 106, nay đã dời lại đường d'Espagne số 114 (kế chợ mới).

Bổn tiệm chuyên bán đồ đồng như lư, chân đèn, lộ bộ, bát bữu, vân vân .. làm toàn bằng thau lọc và chế nhiều kiểu kim-thời coi rất thanh nhả.

Đồ cây như sà lông gỏ và trắc cẩn chạm đủ các kiểu tây-nam tủ kiến chưng theo sà-lông, liễn cẩn, tranh ..., vân vân.

Đồ tốt giá hạ hơn mọi nơi.

DƯƠNG-VĂN-TÀI ...

NƯỚC MẮM
Chữ thập đỏ

Bổn hiệu có lời kính cáo cho đồng bào hay rằng. Bổn hiệu có trữ bán rất nhiều nước mắm « chữ thập đỏ ăn đã ngon mà không sanh bịnh vì nước mắm ấy làm tại Phanthiết và có nhà nước thí nghiệm hẳn hòi không sai một tỉn.

Đồng bào đến mua nước mắm của bổn hiệu dã khỏi sợ lầm thứ nước mắm giả và bổn hiệu sẻ lấy dạ thật thà cung kính để đền bồi ơn chiếu cố của đồng bào.

Còn như ở lục tỉnh có vị nào muốn lập tiệm để trữ bán thứ nước mắm nầy xin mời đến bổn hiệu cũng viết thơ thương nghị tôi lập tức trả ời.

NGUYỄN-NGỌC-HUỲNH
186-18, *Quai de Belgique*
Saigon.

Khán tướng mạng
NHƯ THẦN

神 如 命 相 看

Kinh tỏ cùng Lục-Châu chư quân tữ, qui bà, qui đồng bào, qui cô ai muốn biết « THỜI-VẬN » *Công-danh họa-phước giàu nghèo*, như thế nào, hoặc số mạng, sanh tữ cũng là muốn xem đất, xây nền nhà, chỗ để huyệt mả, cho khỏi lầm, thì xin khán quang lưu ý, tìm đến đường Amiral Courbet, số nhà 47, thì có tôi là HỒ-NGỌC-SUNG, thầy annam coi tướng đả có danh lớn trong « Lục-Tỉnh » đoán cho thì khỏi lầm, người học ít mà làm càng, nên thuở nay mang tiếng chung là vậy đó. Tôi đây chẳng dám khoe tài. Nhưng mà xin chư qui đồng-bào đến xem thì rỏ, hay dở thế nào.

Nay kính thỉnh:
HỒ-NGỌC-SUNG (annam)
Thầy coi tướng
N· 47 Amiral - Courbet
SAIGON

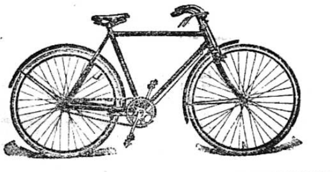

HẠ GIÁ BÁN RAO HÀNG

XE MÁY HIỆU

J. B. LOUVET

Trong ít ngày mà thôi hày đến mua

Au Sportif Français

Saigon, 135, Rue d'Espagne, 135, Saigon

PHARMACIE SINY-ANNAMITE

Thiên-Hòa-Đường

N° 208. Rue des MARINS — CHOLON

Thứ dầu kể dưới đây là một thứ dầu có danh hay nhứt của ông Y-học-sĩ Diệc-hoài-Đông bổn thân bào-chế:

THIÊN - HOA DU

(Dầu trị bá chứng)

Thứ dầu nầy của ông Diệc-hoài-Đông là lương-y của bổn đường hế ra, chọn ròng các vị thuốc đều là thượng phẩm, dích thân dùng phép tần học mà nấu ra và đăc lại rồi mới chế thành thứ nầy khữ độc trừ tà, tánh hòa công tuấn, hoặc trong uống hay là ngoài thoa đều hạp dùng cả. Không bịnh thì để thần tỉnh não (làm cho tỉnh táo tinhthần), còn có bịnh thì dơ theo bịnh đều tri đặng hết. Thật là thiên hòa bình, đáng gọi là một thứ linh được đề hộ thân rất qui báu vậy.

Muốn biết rỏ những chứng bịnh nào hạp dùng thứ dầu nầy và cách dùng nó thể nào, hãy xem cái toa dùng mà gói moi ve dầu thì trong ấy có chỉ rỏ ràng.

Bổn đường kì thấy xứ Nam khí trời độc địa, nhứt là trong mùa nóng nãy nầy, thường hay xảy ra nhiều chứng bịnh hạp dùng thứ dầu nầy, nên mới ráng sức thí nghiệm nhieu thứ thuốc mà chế ra, thật là mầu nhiệm không thứ nào bì kịp.

Xin quí vị hãy dùng thữ một ve thì mới thấy sự công hiệu của nó,

Mỗi ve giá là.... 0$26

THIÊN-HỎA-ĐƯỜNG.

Chủ-uhơn; Y-học-sĩ DIÊC-HOAI-ĐÔNG, *cẩn-khải*

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

CÔNG-TY HỮU-HẠN VỐN 250.000 $

Công-ty làm những việc kể ra sau nầy:

1· Lảnh tiền đem gởi không hạn kỳ bằng bạc Đông-Pháp, hay là tiền quan Langsa đặng 4 ly lời mỗi năm;

2· Lảnh tiền đem gởi có hạn kỳ (5 ly lời mỗi năm nếu gởi 6 tháng; và 6 ly lời nếu để một năm);

3· Bán chi-phiếu (chèques) và gởi tiền qua Đại-Pháp bằng dây thép hay là gởi theo tàu trạm (transfert par cable ou par courrier).

4· Cho vay đủ cách;

5· Cho vay về hàng hóa nhập cảng ở ngoại-quốc (ouverture de crédit à l'étranger).

Công-ty Việt-Nam ngân-hàng sẳn lòng mà chỉ rỏ cho đồng-bang chúng ta biết những công việc ở nhà ngân-hàng mà đồng-bang muốn cần dùng.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG, *Số 54 đường Pellerin.*— SAIGON

Dây thép nói số 748. Tên dây thép: Créditana.

Điện khí.— Sự thong thả ở dưới đất ruộng vìn hở máy đèn hiệu

TRAIN

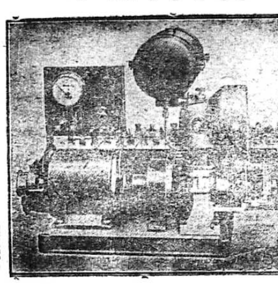

Máy nầy sức chạy mạnh một mã lực và 600 watts. và có bình điện thắp đặng vài ngọn đèn trong khi máy ngừng.

Giá cã máy và bình điện là 550$00

Muốn hỏi sự chi xin do nơi bổn sơ, tại hảng ĐẠI ICH nơi con Marins 383-385 à Cholon.

A. DENHOLM

N° 41, Rue Chaigneau —:— SAIGON

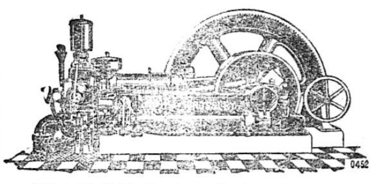

Thiện nghệ về việc ráp máy xay lúa gạo.

Đã ráp hơn 39 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc. — Nguyên giàn máy. — Đồ phụ tùng — Đồ thay đổi — Dây trần Emerie vân vân... Máy làm dầu, làm đường, vân vân ... giá phải chăng.

Nhà hàng « *NAM-KIN* »

Ở tại đường Lefèvre số 11 và 13

Nhà hàng nầy có tiếng dã lâu, ai ai củng biết. Nay chúng tôi sắp đặt lại cho hoàn toàn hơn.

Đồ ăn ngon, phòng ăn sạch sẻ. Bồi bếp toàn là người thiện nghệ, tiếp rước có lễ phép. Xin đồng-bào chiếu cố, chúng tôi lấy làm cãm tạ.

NAM-KIN.

La Rizerie Moderne

159-161, Boulevard de la Somme, Saigon

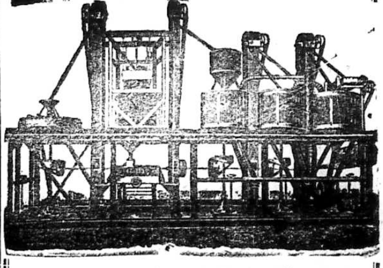

Làm đại-lý độc quyền cho nhà Koerber et Naumann bên Đức-quấc, dán và ráp dủ cở theo nhà máy xay lúa gạo bất luận lớn nhỏ.

Cối chà type **Engelbert** chạy bằng mặt đặn, rát nhẹ, chạy ít hao dầu mở.

Máy đứng và nằm **Diésel** chạy nguội không cần gì chụm lửa.

Bán máy xay café.

Buôn bán rất thiệt thà. Đã giấp nhiều nhà máy xay lúa gạo.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

1928

DE DION BOUTON

Xe hơi kiểu Du-lịch 6/7 chỗ ngồi có đủ đồ phụ tùng

2.800$

Garage Jean COMTE

34, Boulevard Norodom -:- SAIGON

BÊN TÂY đã lại 2 ngàn cái nón kiểu mới năm 1928,
Xin mời quí khách chiếu cố cho,
Bán lẻ và bán sỉ giá thiệt rẻ !

Nouvel arrivage de 200 m. de drap noir
à la MAISON TANG-KHANH-LONG -:- SAIGON

Bồn-tiệm chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng và
may quần, áo tây thiệt đúng cỏ đủ thứ hàng
Ni, Laine, Huê-kỳ, hàng Smoking, Serge,
Gabardine, hàng mới lại thiệt tốt.

Nhà sơn đỏ, số 84, Boulevard Bonnard
SAIGON

• TRƯỜNG

Nguyễn-văn-Mùi

10, *rue martin des Pallières*, 10
ngang ga Lakao Saigon

Dạy các khoa đây rồi chuyên môn và tự quyết rằng những học sanh của bổn trường khi mãn khoa sẽ đặng thành tài. Nếu liệt-quới muốn đặng rõ ràng hơn xin đến tại trường coi cách dạy dỗ thì biết.

Chuyên dạy khoa :

Bút-toán Thương-mãi. Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kinh cho rõ lỏ, dạy cách khỏi sự sai sót. Lớp học dạy ban ngày mỗi bữa từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi.

Đánh máy viết và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp cách đánh những giấy tờ nhà buộn luật sự, nhà nước, ngân hàng, v.v.

Viết thơ từ đơn trong theo ... và các cách làm những tờ ... nợ cùng các giấy tờ khác của nhà buôn và ngân-hàng (Documents commerciaux). Hai khoa này dạy đêm.

Có điều chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trong bằng máy viết và in tạo từ cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Làm lãnh sổ sách nhà buôn trúng theo luật. Làm kỹ lưởng và mau.

LA TORTUE

Phan-thúc-Trác

16, *Rue Sabourain, à Saigon*, 16

Tiệm bán Đồi-mồi, Ngà, Đồ-sạc. Trướng, Câu-đối sơn, Trướng câu đối hiếu hỷ bằng ..., vòng hoa đám tang, trang sơn thủy bày trong sa-long và các hàng tơ lụa Bắc-kỳ thiệt tốt.

Làm đại-lý :

Máy may của Đức Sunkée thuốc-trà Hoàng-phát.

Nếu đồng-bang ở lục-tỉnh quí ông muốn làm đại-lý bán máy ... và thuốc-trà xin viết thơ hoặc có dịp lại bồn tiệm xin thương-nghị.

Kính cáo.
La Tortue,
PHAN-THỨC-TRÁC.

Dĩa hát
TAP-ICH-BAN
dùng kim sắt kim ngọc-thạch

Giá : **2 $ 25**

Pathé hiệu

TAM-QUỐC !

44.979 /3 Cầu Hôn Giang-Tả Lưu-Bị nhập phòng
/4 Tôn Quờn lập kế, sai Lủ Phạm tân nử nhạc
44.979 /5 Vợ chồng Lưu-Bị dạo lê viên
/6 Triệu-Tử sai cẩm nang thứ nhì khuyên Lưu-bị
44.979 /9 Lưu-Bị với Tôn-phu-Nhơn trốn
/10 Lưu-Bị khóc với Tôn-phu-Nhơn

PHẢN-ĐƯỜNG !

44.981 /1 Tiết-Giao, đoạt ngọc, Hồ-nguyệt-Cô, xuất thế :
/4 Hồ-nguyệt-Cô gặp Võ-tam-Tư
44.981 /7 Hồ-nguyệt-Cô gặp Tiết-giao
/8

PHỤNG-KIỀU LÝ-ĐÁNG !

44.980 /1 Phụng-Kiều than bổn phận
/2
44.980 /3 Lý-Đáng gặp Phụng-Kiều
/4 Lý-Đáng ước hẹn với Phụng-Kiề

ANH-HÙNG-NÁO !

44.983 /1 Trương-Giác trách Xuân-Nghi. (Triệu-Đức ép duyên Tấn-kinh-Hồng)
/2 Trương-Giác cứu Tấn-kinh-Hồng
44.983 /3 Sở-Vân gặp Văn-Bích-Nhơn
/4 Sở-Vân té lầu
44.983 /5 Tiều-phú-Lộc minh oan. (Huỳnh Quới thua 1 tài bạc)
/6 Mai thị lập kế với Huỳnh-Quới
44.983 /7 Tiều-phú-Lọc trốn Bạch-diệm-Hồng
/8 Bạch-diệm-Hồng theo bắt Phú Lọc
44.983 /9 Phạm-kỳ-Loan tra án : (vợ con Phạm-kỳ-Loan than thở)
/10 Vợ chồng Phạm-kỳ-Loan muốn gả con cho Phú-Lọc
44.983 /11 Tiều-phú-Lọc từ chối
/12 Mẹ con Phạm-trinh-Hà đưa Phước-Lọc lên đàng

Hảy xin mục lục dĩa **Pathé-Orient** hay là các nhà trữ dĩa của bổn hiệu

10, Bd Charner 10, Saigon

MYTHO

Có một nhà buôn ĐỒ-VĂN-DANH *làm Đại-lý cho hãng* **Pathé**, *bán nhiều thứ máy hát và đồ phụ tùng, có dủ cát thứ hiệu Dĩa hát cải lương và hát bộ.*

Cũng có trữ nhiều kiểu nón hiệu **Borsalino, Hückel, Tropical** *là hiệu nón danh tiếng hơn hết trong cã hoàn cầu.*

Giày, vớ, chemise, col, nœud, régate, áo mưa, áo lạnh, giấy mực cho học trò dùng, đồ tập thể thảo, ballon, maillot, *v.v. Cã thảy đều là hàng chọn lựa có đóng dấu hiệu danh tiếng của những hãng bên Âu-Mỹ.*

Bán giá rẻ hơn các nơi.

Maison Đỗ-văn-Danh.

Rue Đồ-hữu-Vị — Place du Cinema. Mytho.

Cung tụng lương y

Tôi chẳng may mắc phải bịnh trĩ lậu và mạch lươn đã hơn 23 tháng. Vào nhà thương Cholon mổ bốn lần song bịnh không thuyên giảm.

Khi ra nhà thương, tôi chạy biết bao nhiêu thuốc, tiềm ... biết bao nhiêu thầy : Annam có, Khách có, Tây có, song ông nào trị cũng trở ... tốn kém rất nhiều, tiền hết tật còn, tướ... đà mang khốn.

Tôi có vô Cholon cho mấy ông thầy khách trú, biết trị bịnh trĩ, song mấy ông cũng cho không hết.

May nhờ người anh em điềm chỉ cho tôi rước ông danh y TIÊU-THÀNH, người nước Triều-Châu ở Bang-Long, hạt Soctrang, cho thuốc trong hai tháng thì tôi đã lành mạnh như xưa. Ơn ấy chẳng biết chi đền nên có mấy hàng tặng đáp ơn ông thầy.

Saigon, le 1er Avril 1928.
TRẦN-QUANG-CẬN
Thông phán Toà Tân Đáo
Saigon.

Cours de commerce par correspondance

(Dạy thương mãi chẳng cần đến trường)

Bài vở gởi đến nhà, dạy bút toán, đánh máy chữ, viết thơ giao thiệp mua bán. Học cách ... đỡ tốn tiền. Đã dạy từ năm nầy ... nay, số học sanh ra giúp 1918 tới ... có gần 400 chưa kể việc hãng ... hàng sĩ nữ có vốn số học sanh c... giúp việc tiệm về lập tiệm hoặc ... nhà nước nhỏ cùng các sở ... ngoại ngạch.

Muốn học xin do nơi :

Cours de commerce par correspondance

• **296**, *Quai de Choquan*, 296
à Cholon

Lời Rao

Monsieur Lê-Hữu Nên có 1 600 ... ruộng thuộc ... Camau, gần kinh xáng song Trẹm qua Canh-Đền, muốn kiếm một người hùn, ... M. Nên muốn làm ruộng ấy theo cách kim thời, song vì thiếu vốn nên cậy vốn người hùn, còn ai muốn mua phân nữa ... đặng.

Xin do nơi M. Dejan de la Bâtie nhà hàng Nam-Việt Khách-Lầu Saigon.

Phú toàn

21-31, *rue Amiral Courbet*
Halles Centrales Saigon

Kính cáo

Ngoại trừ các ngôi hàng khác như là : Đóng giày (các thứ giày tây và Annam, giày dòn bà kiểu Thuận-Hoà).

Khách-sạng (phòng rộng rải, mát mẻ, có nghi tiết, nhà tắm W.C. sạch sẻ).

Bồn-hiệu còn chụp hình, rọi hình ra lớn, họa chơn dung, vẽ sơn-thủy thờ và tableaux décoratifsc hò hát cải-lương v.v.. nghề chuyên môn đã lâu năm thợ có tiếng xảo-thủ hình chụp để lâu không phai mà lại được sắt sảo. Vẽ rất khéo và công kỹ lắm, hoặc vẽ dầu hoặc vẽ keo.

Giá cả phải chẳng xin quí ông quí bà hoan nghinh.

Quản lý kính mời
NGUYỄN-PHÚ-TOÀN.

Coi tướng mạng lây tiếng!

Tôi người ở tỉnh Quảng-đông

Kính cùng chư quí vị đặng rõ

Tôi ở tại đường Charles Thomson số nhà 69 ngang ga xe lữa Mytho Chợlớn. Tôi là Nhựt Nguyệt-Minh thầy coi quẻ có danh tiếng trong lục tỉnh. Tôi cúi xin mời quí khách ở lục tỉnh trong giờ rảnh, nhẹ gót đến coi tướng quẻ cho biết sự kiết hung việc quá khứ vị lai, sanh tử, giàu nghèo, công danh họa phước và xây nền nhà, chỗ để huyệt mả cho khỏi lầm Tôi cũng biết ... tướng ... đổi tánh người, và biết trị bịnh tà lương được, cuối con nít rất tinh nghệ.

Nay kính lình.
NHỰT-NGUYỆT-MINH.
Bd. Charles Thomson n° 163.
Entrée ... Mytho.--CHOLON

Ai có điều ... mạng ... ... hát nhằm rồi, muốn lôi xin do nơi :

Cô TRẦN-THỊ-TÂM
96, Quai de Choquan-Cholon

Chụp hình bằng đèn điện

Hình tốt, tự nhiên sớm mai cũng như chiều, giờ nào cũng chụp được, bất kỳ trời mưa ... là chuyền mưa u ám, vì ... ánh sáng đèn điện. Muốn mặt trắng cũng được, muốn bên trắng bên đen ... được, muốn lấy bóng theo ... mỹ-thuật khó khăn cách nào cũng được, khỏi phải kéo màng, khỏi phải làm nhọc quí khách chờ đợi lâu, ấy cũng vì nhờ dùng ánh đèn điện.

Đã vậy giá hình chụp thì vẫn tính nhẹ lắm mà còn bớt đi 20 %. nhơn lúc khai trương trong tháng Avril và Mai nầy. Một dịp và tiện và lợi như vậy thì ít có lắm xin quí ông quí bà chủ ý.

photo Phanquan
Saigon 57 Rue Catinat
Téléphone N° 505
Địa. Teleg: PHANQUAN SAIGON

N° 42 8-5-28,

THẢM-TÌNH TIỂU-THUYẾT

Huyết - Lệ - Hoa

« Gươm trời chi để tay phàm tuốt,
« Búa nguyệt sao cho lửa tục mài »

Tác giả : NAM-ĐỊNH

XII

VƯƠNG-ĐỒNG MẠO HIỂM

(Tiếp theo)

Quan chánh mật thám biểu người chun xuống dưới thì rõ lại cái hang ấy sâu lắm. Đốt đèn lần lần lần xuống dưới, đi chừng bốn thước, hai người lính đạp nhằm trái phá. Liền nghe một tiếng nổ dữ dội. Quan chánh trên nầy kinh tâm nói trong bụng rằng :

« Chắc là bọn nó đánh lộn nhau dưới hang.....» nên liền sai năm người xuống dưới nữa. Đi không bao xa trở lên khiên thây hai người lính lên thì hồn dã lìa khỏi xác. Đạn trái phá văng trúng đầu bể óc. Ai cũng lấy làm thương hại.

Chuyến nầy quan chánh mật thám lấy đèn điện dịch thân xuống dưới hang. đi cẩn thận lắm nên tránh nhiều trái phá để dưới cẳng. Độ chừng nữa giờ, quan chánh mật thám lại ra ngả khác. Dòm tứ bề lạ quắc, coi lại thì nhằm trong một căn nhà bỏ trống lâu rồi.

Chừng đó ai nấy mới rõ bọn cờ đen xuống hang nầy lên phòng Xuân-Lang bắt nàng đem về ổ.

Từ đây Ngũ-Hồ hiêu quạnh một mình không còn ai hủ hỉ

Nhà nước không còn thế gì bắt bọn cờ đen được, nên rao cho nhân dân biết rằng :

«Nếu ai bắt bọn cờ đen được thì cho một triệu đồng còn ai biết nhà biết ổ biết cã nhơn vật trong bọn cờ đen sẻ được trọng thưởng.»

Tin đã rãi khắp trong dân, ai ai cũng đều nghe biết..

?

Bọn cờ-đen bắt Xuân-Lang đem về làm vợ, vậy tánh mạng Xuân-Lang thế nào ?

Bọn cờ đen làm gì can thiệp trong nhà họ Thái vậy ?

Bọn cờ đen oán thù họ Thái là bởi cớ nào vậy ?

Ai lấy bó giấy quốc trái ?

Ai mở tũ sắt Xuân-Lang ?

Ai đoạt ngọc rắn ?

Bao giờ Nghi-Huân minh oan được ?

Chánh-Lý chống cự lại bọn cờ đen không ?

Ai làm đầu đảng bọn cờ đen ?

Người làm đầu đảng bọn cờ đen là Vương-Đồng, vậy Vương-Đồng là ai đây ?

Coi đến chừng nào thì gặp những chuyện ly kỳ mầu nhiệm chừng nấy ?

XIII

Thề phụng nang phi

Nghi-Huân từ ngày hay tin Xuân-Lang bị bọn cờ đen bắt thì ngày đêm gì chàng cũng châu mày, nồi sầu tây nào khuây tấc dạ, chàng đau lòng như xé như phanh, vì vậy mà chàng không giây phút nào ngui dạ thảm.

Nghi-Huân thương Xuân-Lang mong ngày sau nối giây cầm-sắc nên điệu tóc tơ, nào hay Vương-Đồng đã rước trước : dầu ai đi nữa cũng bầm gan nát phổi lựa là Nghi-Huân.

Chánh-Lý bữa nọ vào viếng quan toàn quyền mà phân rằng :

—Nhơn vì bọn cờ đen càng ngày càng làm cho nhân dân đồ thán, sở mật thám hết phương tìm bắt. vậy tôi đến xin ngài một đều.

— Xin ngài giao việc bắt bọn cờ đen cho tôi.

— Được, nhưng thầy là ai ?

— Tôi là Tổng-Lý trưởng võ bị bên Nhựt.

— Văn võ thầy học đến bực nào ?

Chánh-Lý lấy cấp bằng Cữ nhơn đưa cho quan Toàn-quyền coi và nói rằng :

— Về võ nghệ xin ông chọn người thữ sức.

— Để tôi viết giấy đòi quan chánh mật thám lên nói chuyện.

Rồi độ chừng mười lăm phút quan chánh mật thám đem theo có hơn năm người annam vậm vở ;

Chánh-Lý lật đật lấy mặt nạ ra mang lên mặt, quan Toàn quyền ngạc nhiên hỏi :

— Vì cớ nào thầy dấu mặt vậy ?

— Không biết chừng nội trong mấy người đi theo quan chánh có người trong bọn cờ đen. Nếu nó biết mặt tôi thì khó dọ dầm lắm.

— Thầy mưu cao quá.

Quan chánh mật thám chào ... rồi, liền nói với Chánh-Lý rằng ;

... hỏi xong. ... khi thầy giỏi

— Các món binh ... món nào ?

— Món nào tôi cũng biết.

— Tôi muốn hỏi thầy món tài hơn hết ?

— Món nào cũng vậy.

(Còn nữa)

... TIỂU-THUYẾT

HUYẾT-LỆ-HOA

... tiểu-thuyết ly-kỳ mới xuất bản, mang hiệu là :

MỘNG-HOA

Giá trọn bộ một cuốn 0$ 50

Những độc-giả ở Lục-châu, muốn coi MỘNG-HOA, xin gởi 0$ 70 cò năm su (luôn tiền gởi) cho :

... 109, rue des Marins Cholon

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Sté des Imprimeries et Librairies Indochinoises.
Maison C. ARDIN
Rues Catinat & d'Ormay - Saigon

Xin chư vị độc-giả hãy đến Nhà-in Ardin là nhà in báo Đông-Pháp thì sẽ được vừa lòng vì ... nghinh tiếp một cách rất tử-tế !...

QUÍ ÔNG ĐIỀN-CHỦ VÀ CÁC NHÀ HẢO HỘ NÔNG GIA

Xin lưu ý !!

Qui ông ở trông lục-châu muốn đi mau và giản-tiện, thì xin mau dùng thử những moteurs để gắn vào tam-bản hay là ghe thuyền, chạy bằng dầu săn, dầu lửa cũng là dầu nhớt.

Tại «SALON NAUTIQUE» Saigon (Tandinh), môn bài 460, đường Paul Blanchy có trữ bán mà thôi.

Hiệu này cũng bảo kiết cả về cách thức ráp máy vào ghe thuyền bởi tay thợ nghề rất có danh. Lại cũng một xưởng đóng riêng tàu hơi mà thôi. Máy dùng đến chừng nào, thì cũng chẳng khi nào mà hư hay là trục trặc dọc đường.

Máy để gắn tam-bản kiểu «PROLSEURS AMOVILES». là kiểu kiêm-thời, từ 2 cho tới 8 mã-lực, dùng để gắn ghe lường, tam-bản, đã nhẹ nhàn, mà cách dùng rất nhậm lẹ, giá lại rẻ.

Máy chạy bằng dầu nhớt hiệu «AMADOU» dùng dầu solar oil, mazout, dầu lửa, vân vân..., đều chạy đặng cả. Dùng về máy làm xay lúa, máy cho các sở máy tiện, máy làm cho có hơi đèn điện. Tiền sở phí mỗi ngày có 2$25 ...

Bổn-hiệu có đóng đủ các hạng thuyền chạy bằng máy moteur.

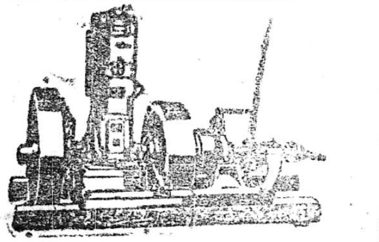

HÃY VIẾT THƠ HỎI
SALON NAUTIQUE
460, rue Paul Blanchy Saigon (Tandinh)

Ong vua thuốc lậu là ai?

Bên phương tây nghề nào không ai địch nổi thì được tặng là vua, như: vua sắt, vua dầu lửa, vua xe hơi v. v. Tại Bắc-kỳ có ông Từ-ngọc-Liên mới tìm đặng 2 phương thuốc lậu (sang độc) và dương-mai (tim la) mầu nhiệm rất phi thường, mà không công phạt và không hại đường sanh dục, trị đặng cả và bịnh mới, bịnh củ lâu năm sang bón, trĩ, tê, nhứt mình v. v. đều mạnh dứt nọc, bởi thuốc dầy các chất độc của vi trùng bấm trong bàn quang ra hết, nên không trở đi trở lại. vì vậy mà thiên hạ dã tặng cho là ông vua thuốc lậu, nên bổn hiệu mới lảnh bán độc quyền khắc cỏi Nam kỳ. Mua thuốc xin kể căng bịnh khi sở phát đến giờ cho thật kỹ đặng gởi thuốc cho nhằm chứng. Thuốc hoàn mỗi ve dùng đặng 6, 7 ngày có toa dạy kỹ; giá mỗi ve: số 3 thuốc lậu 1 p 50 số 6 thuốc tim la 2 p. 00. số 9 thuốc tuyệt nọc 1 p. 00, thuốc rất ghẻ lở tim la 0 p. 60 1 gói, Đau lậu uống số 3 kèm với số 9 tim la dùng số 6, vừa lậu vừa tim la dùng số 3 kèm số 6 thuốc gởi lảnh hóa giao ngân, mua mặt phải thêm tiền gởi năm cắt, muốn hỏi thăm phải dề theo một con cò trả lời.

Thơ, mandat, dây thép dề cho Monsieur Đinh thành-Song à Cáinhum

THỊNH-QUANG THƯ-QUÁN

Saigon, 35, Rue Sabourain, 35, Saigon

Bán đủ các sách quốc-văn như thơ, tuồng, truyện, tiểu-thuyết cùng các thứ sách học và đồ dùng cho học trò, đồ dùng trong văn-phòng.

Bán hạ hơn các nơi — Mua sỉ chớ huê hồng rất nhiều

SÁCH CỦA BỔN-QUÁN XUẤT BẢN

Lời hỏi các Bạn thanh-niên, của cụ Phan-Bội-Châu.	0$40
Tiếng đờn tri âm, Tâm-lý xã-hội tiểu-thuyết...............	0 50
Toàn tâm kiếm, Ai-tình tiểu-thuyết rất cao thượng.........	0 30
Vị quốc vong thân, Ai-quốc tiểu-thuyết..........................	0 60
Lưu-kim-Đính, tuồng cải-lương rất hay có 11 tấm hình màu	0 60
Nữ-quân-Tử, tuồng cải-lương thật hay có hình...............	0 60

SÁCH TRỬ THIỆT NHIỀU ĐỂ BÁN SỈ

không thiếu thứ gì, xin gởi thơ hỏi Mục-lục

Sách đương in. — Cao đẳng quốc dân tu tri. — Hồn cách mạng. — Nam nữ bình quyền. — Oanh-nghiệp thiền-ước. — Trần-nhựt-Chánh. — Diễm đình dồi án. — Lưu-kim-Đính thứ nhì. — Giọt lệ tiền đường vân,.... vân ....

XEM QUA CÁC BÁO

Hoa-kỳ đối với cuộc hòa-bình của thế-giới

Ai cũng biết từ cuộc hội-nghị Hoa-thịnh-đốn, chủ ý Hoa-kỳ là muốn làm cho phân rẻ nước Anh và nước Nhật ra, hầu để chiếm lấy cái địa-vị lớn lao ở trên thị-trường nước Tàu, và làm cho nước Anh không còn giữ được cái bá quyền về hải-thuyền ở trên thế giới nữa.

Về sau Hoa-kỳ can-thiệp vào nước Tàu lại chỉ tỏ làm cho tình-thế các ngoại-quốc ở nước Tàu càng thêm khó-khăn ra, nào người Tàu yêu-cầu bãi những điều ước bất bình đẳng, nào người Tàu yêu-cầu đặt khoản quan-thuế phụ, vân vân.

Mới đây, M. Kellegg, lại tỏ ý yêu-cầu bãi việc dùng tiềm-hải-đỉnh đi, cũng là một điều yêu-cầu lạ-lùng vậy.

Nguyên là về dưỡng hải-thuyền, xưa kia Anh-cát-lợi vẫn chiếm bậc nhất trên thế-giới, nay tuy Hoa-kỳ đã được ngang hàng với Anh về dưỡng hải-thuyền rồi, nhưng Hoa-kỳ cũng chưa lấy thế làm thỏa; Hoa-kỳ lại muốn chiếm bậc khôi-nguyên kia. Muốn như thế thì không gì nhạy bằng Hoa-kỳ yêu-cầu bãi việc dùng tiềm-hải-đỉnh đi.

Cái lý do về việc ấy thực hiển-nhiên dễ biết lắm. Số là Hoa-kỳ bấy lâu nay chỉ đóng các hải thuyền rất lớn nhiều, chớ không đóng nổi tiềm–hải-đỉnh. Chớ như Nhật-bản thì không thế. Các xưởng tàu Nhật-bản lại chỉ đóng tiềm-hải-đỉnh nhiều, chớ không đóng các hải-thuyền lớn. Ấy chính là một điều không thể làm ngơ đi được, Hoa-kỳ phải nghĩ cách phá cho tiệt đi mới xong. Hoa-kỳ há lại chịu ít tiềm-hải-đỉnh hơn Nhật-bản sao? Muốn phá, thì bất nhược Hoa-kỳ yêu-cầu bắt toàn thế-giới phải phá hết tiềm-hải-đỉnh đi. Ấy thiệt là một sự giản-dị quá!

Thế nhưng việc đóng các tàu lớn nào có phải là việc dễ đâu; số tiền chi-phí về việc đóng một chiếc hải-thuyền thật là tốn gớm tốn ghê, không phải là nước nào cũng có thể đóng được. Vậy các nước nghèo chỉ có thể đóng được các tiềm-hải-đỉnh thôi. Nay bãi việc dùng tiềm-hải-đỉnh đi tức là cách tài-giảm binh-bị các cường-quốc kém nước Mỹ vậy.

Gia dĩ, nghề làm tiềm-hải-đỉnh càng tiến-bộ thì càng có lợi cho khoa học, chi như làm những tàu lớn lắm đi lềnh-đềnh trên mặt nước, thì đối với khoa-học, thiệt chẳng có ích-lợi gì?

Cho nên đối với lời yêu-cầu của ông Kellogg nước Hoa-kỳ, ta tưởng không gì bằng nước Pháp cứ xin bãi ngay các tàu chiến tự mười nghìn tấn trở lên là hơn.

Tự vài tháng nay, chính-phủ Luân-đôn và chính-phủ Hoa-thịnh đốn vẫn tranh biện cùng nhau mãi về việc ấy; nhiều người thức giả cho rằng hai cường-quốc ấy có lẽ sắp xảy ra sự bất hòa với nhau; mà chắc thế nào rồi Nhật-bản cũng sẽ can thiệp nữa.

Nếu vậy thì ai là người chịu trách-nhiệm về việc gì? ai cũng quyết hiển nhiên là tại Hoa-kỳ. Vả, ta lại có cái tang-chứng nầy nữa, là ngày 21 janvier mới rồi, Thủy-quân nguyên-soái Plankoit Tổng-thống thủy-quân Nữu-ước, diễn–thuyết tại Cộng-hòa câu lạc-bộ thành ấy, có nói rằng:

«Ngày nay chính là ngày ta sắp gặp cuộc chiến-tranh hơn hết thảy mọi khi; vì rằng ta đương theo-đuổi một cái chính-sách thương-mại cạnh tranh, cố đẩy tống các nước khác về sau ta. Cứ cái chính-sách ấy thì tất nhiên thế nào rồi cũng phải xảy ra cuộc chiến-tranh. Cái chương-trình mới về việc hải-thuyền là tối cần cho ta ngày nay. Hễ các hợp chúng quốc trong Hoa-kỳ ưng theo cái chính-sách ngày nay, thì tức khắc phải sửa soạn để giao chiến».

Khi diễn thuyết xong, có người hỏi thủy-quân Nguyên-soái xem có phải ông nói về cuộc chiến-tranh Hoa-kỳ với Anh cát-lợi chăng. Cứ trong báo Morning Post đăng thì Nguyên-soái trả lời quyết hẳn rằng phải. Ông lại nói thêm rằng: «Có lẽ thoạt kỳ thủy không phải Anh-cát-lợi khai-chiến, mà là Anh-cát-lợi để cho một nước nhỏ khác khai-chiến, rồi mình ra tiếp theo».

Người Anh lấy những lời khuyến khích ấy làm động lòng lắm.

Sau nữa, Hoa-kỳ lại vẫn ngấm ngầm muốn phá hội Vạn quốc, vì Hoa-kỳ lấy làm lo ngại về cái thái-độ hòa-bình của hội ấy lắm.

(Trích báo Revue du Pacifique)
(TRUNG BẮC TÂN VĂN)

SAIGON-AUTO
TANG-QUANG-DI
Propriétaire-Gérant
19-21, Rue Amiral-Roze, 19-21

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, dầu đánh bóng xe hiệu «Eau baber» đồ để và ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bánh mâm 765×105 và 820×120. Mới lại đèn phare hiệu «Grebel» cho xe «Delage và Renault» chói xa được bốn 4 cây số (4 km).

Qui khách ở xa, muốn cần dùng món chi xin viết thơ, hoặc kêu dây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho qui-khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.

Téléphone: 483
Adresse Télégr.: TANDI-SAIGON

Lời Rao

Cùng lục-châu chư vị đặng rỏ con tôi tên Tăng-hữu-Sở, cờ bạc xa xỉ không lo làm ăn, tôi nói không được, lại lắm khi mạo vàn-tự cầm cố vay mượn của người ta đem tên tôi vào đứng rồi hoặc sao điểm chỉ, nhiều khi tôi phải trả nợ của nó vay, thưa kiện đến tòa.

Vậy kể từ ngày nay ai cho nó vay bạc, mà tôi không có đứng ký tên vào rỏ ràng, thì tôi không biết tới.

Sự lăng tay và điểm chỉ tôi là việc nó có thể thần làm mạo được.

Nguyễn-thị-Nữ,
Chủ-nghiệp Đa-phước-hội
Mocay.

Kính cáo đồng bào

Mới mở tại châu thành Mythó, đường Trần-văn-Trân, một cái nhà in hiệu Thanh-Niên.

In đủ kiểu thật khéo, kỹ lưỡng, và tính giá nhẹ hơn mọi nơi, xin qui ngài lưu ý.

Chủ nhơn:
Phan-văn-Thanh

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ-NGHỆ BẮC
DỨC-LỢI
105-109, Rue d'Espagne, Saigon
(Kế dinh quan xả Tây)

Bổn tiệm mông ơn qui vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵng 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam, canh cải rất khéo rất hạp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tủ thờ, kiền, tranh liền, bình phuông cẩn chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỏ.

Đồ thau: Lư, chơn-đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim-thời bình bông và các món bằng đồng đen khẩn tam khi chưng theo Salon rất đẹp.

Đồ thêu màn: Tranh, áo gối, nắp bàn vân vân.

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong ở tấm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm đoạt được bằng người ngoại bang thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

Chủ nhơn kính cáo.

PHÙNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne — Saigon

Ít lời thành thật

CẢM TẠ ĐỒNG-BÀO

Bấy lâu chúng tôi đặng vửng bước trong thương trường, thì cũng nhờ đồng-bào chiếu cố, ơn ấy chẳng biết lấy chi mà bồi đáp cho vừa.

Nay sẳng điệp có nhiều qui khách ở Lục-Châu biểu chúng tôi hảy lập một tiệm ngủ cho xứng đáng tại Châu-thành Chợlớn đặng phòng khi thừa nhàn cho có chỗ nghỉ ngơi yên tịnh.

Bởi vậy chúng tôi muốn vừa lòng qui khách, và bồi đáp ơn chiếu cố nên mới mở thêm mấy chục phòng rất rộng rãi, cách sắp đặc thích hạp theo kim thời, để hiệu là:

1. — ĐỒNG-BAN-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 75, 77 và 79.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 76 và 78.

3. — HIỆP-SỰ-LỮ-QUÁN, ở Boulevard Bonhoure, số 46, và tại Châu-thành Saigon ba tiệm là;

1. — NAM-TRUNG-KHÁCH-SẠN, Rue Alsace-Lorraine, số 103 và 105.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, Rue Colonel Grimaud, số 21 và 23.

3. — NAM-HƯNG-THÀNH-KHÁCH-LẦU, Rue Amiral Roze, số 13 và 20.

Vậy xin qui khách chiếu cố giúp giùm cho chúng tôi đặng bền vững, thì ơn ấy chúng tôi hằng ghi tạc.

Quản-lý: [illegible]

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho tổn, ho sút huyết, bất hạng lâu mau. Hễ uống thuốc nầy vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bổn đường chẳng nệ tốn công, về tợ Trung Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Nam-Việt bào chế ra một thứ thuốc để hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Giá mỗi gói.... 0$10

Thần hiệu Phát Lãnh Hoàn

Bổn đường chế ra thuốc hoàn nầy chuyên trị hàn đàm là nhiệt, bốn mùa cảm mạo; khi nóng khi lạnh, đầu nhức, các chứng trúng cảm, uống thuốc nầy lập tức kiến hiệu. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.... 0$10

Mandat để gởi cho Huỳnh Thanh
chủ tiệm VAN AN DƯỜNG
N° 88, rue de Douaumont, Saigon.

KỶ-NIỆM
GIÁP 10 NĂM THƯƠNG-MÃI

Bán rẻ mạt! rẻ mạt!

Nay giáp 10 năm M. François Sự ra bán nghề Hột xoàn, nên nay định bán các Hột xoàn nơi tiệm sẽ Bớt giá Thiệt rẻ trong vòng hai tháng, gọi là mừng Kỷ-niệm và đền ơn quí khách trong bảy năm thương mãi.

Một it bước, một cuốc xe kéo xuống chợ củ đến tiệm M. François, 76, Rue Vannier mà được mua rẻ bạc trăm bạc ngàn !!!

P. S. — Còn hàng lụa tinh kỳ nầy bán tẩy hết, cho nên hạ nữa giá rẻ mạt, rẻ hơn kỳ solde trước thập bội. Hàng mới tinh !!! Hảy mua mau mau, kẻo hết.

PHOTO THUẬN-KÝ

Propriétaire: TẠ-VĂN-CẦN
Ex-directeur de la Maison
Photo Thuận-Ký, à Bordeaux (France)
N° 7, Quai de l'Inspection, Vinhlong

Kính cáo cùng chư quí ông quí bà đặng rỏ: Nhơn vì bổn hiệu trước dã có chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lối kim thời.

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu qui ông qui bà ở xa ý muống rọi hình ra lớn xin gởi hình đến bổn hiệu và chỉ rỏ muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các kiểu.

Rồi bổn hiệu dùng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện.

Sau đây qui khách muốn hỏi về công việc làm đều chi xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẳn lòng hồi âm lập tức.

THUẬN-KÝ, kính cáo

VELO-HALL
Etablissement
Trương - văn - Thạch Sadec
Giây thép nói số 19
Là nhà chuyên nghề bán:
Xe máy — đủ đồ phụ tùng
Đại-lý — máy hát và dĩa hát
Pathé - Victor - Beka
Bán sỉ - bán lẻ. Kính xin qui khách lục châu lúc nào cần dùng. Xin đem lòng tưởng đến. Bổn hiệu rất thậm cảm.
Cũng chịu nhận những thơ mua đồ sách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement).

COI TƯỚNG
Người có tiếng

Trần-kim-Tiền tiên sanh, người tỉnh Quảng-Đông, ở miễng Thanh-Hoàng, kính cáo chư vị khán quan nhả giám. Tôi coi bói khoa cùng coi tướng số đoán việc giàu nghèo số mạng, danh phận, chẳng mót lời dua nịnh.

Chư Qui vị muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai xin tạm bước ghé vào thì hiểu rỏ. Khán tướng định-giá, tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam; lời biện bạch không sai chẳng hề thêu dệt. Có coi thiên văn địa lý. Nếu coi không hay, thì tôi chẳng bao giờ dám ăn hành vào nhựt trình. Trước khi tôi có ở tại phòng ngủ Lục-tỉnh, tôi về Cholon đả lâu, hiện thời tôi đả trở lại tại phòng ngủ Lục-tỉnh-khách-lầu, tại đó có treo cái đầu hình 100 tuổi bằng vải trắng, phía dưới có cái bàn tay, và xin qui vị nhìn cho kỹ kẻo lầm với kẻ làm bậy mà ăn tiền.

TRẦN-KIM-TIỀN.
298, Rue d'Espagne — Saigon

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Dào cải-lương, có cônào ca hay bằng

CÔ BA XUÂN

mà gần một năm rồi nàng đã biệt Namky, thì từ rày sắp tới ta hết còn nghe dặng nàng nữa. Ai là người mến tài của nàng và ưa hát hay thì hãy mua dĩa mới hiệu **Odéon** có thâu dặng 18 thứ tuồng của nàng ca lần chót mà dể kỷ-niệm.

Có một minh hãng :

Indochine Films & Cinémas

— 106. Bd. CHARNER —

Có bán dĩa của cô BA XUÂN mà thôi

Thợ chụp hình

Người mộ chụp hình

chỉ nên mua kiến họa hình, giấy lấy hình và đồ dùng dể chụp hình sau khi dã hỏi giá ở tiệm :

Photo-Nadal

Mới qua đồ chụp hình hiệu ;

Lumière, Crumière, Dragon, Guilleminot

ở số nhà 118-120. đường Catinat.

Lời rao

Muốn bán một sở dất 1500 mẫu, hiện mới khai phá thành ruộng dặng 300 mẫu, tại làng Tanthuận Camau.

Ai muốn mua dứt hhặc hùn vốn dể khai phá thêm, cứ gởi thơ bàn tính với người chủ dất ấy là M. Nguyễn-văn-Hên ở làng Tânthuận Camau hay là thương nghị cùng M. Trương-cao-Động ở phòng số 4 Nam-Việt Khách-Lầu cũng dặng.

NGUYỄN VĂN CHỨC

38, rue Amiral Courbet, 38 -:- Saigon

Thiện nghệ về máy xay lúa gạo, đã ráp hơn 20 cái nhà máy rồi dều dặng vừa lòng quí khách.

Máy xay chạy bằng moteur dầu Mazout hay là máy lửa chụm trấu, lớn nhỏ dủ kiểu, mua bán thật thà, bảo kiết gạo không nát và không hao. giá phải chăng

Ở đâu bán *áo mưa,*

áo lạnh rẻ mà tốt

Có một minh

HIỆU

NGUYỄN-VĂN-TRẦN

94-96 Boulevard Bonnard

SAIGON

Téléphone n° 178

Bán đủ các thứ *áo mưa, áo lạnh* cho *đờn ông, đờn bà, con nít* tốt mà giá lại rẻ hơn hết.

Gởi contre remboursement cho các nơi

AU REGRET

76, Boulevard Bonnard

Tràng hoa tang *(couronnes)*

bằng cườm, và bằng sành

Kể giá từ 8$00

Giá riêng cho các hội Tương-hữu và cho các người mua đi bán lại

A. muốn mua tràng hoa nên đến đo mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille

École Commerciale

146 bis, rue Pellerin près de l'Opinion

Succursale de Paris Marseille-Aix etArles

Steno-Dactylographie

Résultat garanti en trois mois. Placement assuré des élèves

COMPTABILITE FRANCAIS ANGLAIS

Sténo-Mécanique 220 mots à la minute

Préparation des Elèves à la Monotype

Sténo-Dactylographie		Sténo ou Dactylo seule	
Par mois tous les jours...	30 $	Par mois tous les jours ..	20 $
» 3 fois par semaine	15	» 3 fois par semaine.	10
Comptabilité		Anglais	
Par mois 2 fois par sem..	15 $	Par mois 2 fois par sem..	15 $

Đông-Phảp Thời-sự

(Tiếp theo)

Bac-Ky

TUYEN QUANG

Lược thuật một cuộc diễn-thuyết

Hồi 8 giờ hôm 31 Mars sau khi tiệc tháng của hội Sâm-Du, ông Phạm-Tuấn-Tài có diễn-thuyết về lịch sữ kinh tế và tinh hình kinh tế nước nhà.

Ông nói hơn một giờ đồng hồ, khi ngồi, khi đứng, lúc mau lúc lâu rỏ ràng mạch lạc, khiến cho thính giả dầu không có lòng kiên nhẫn nghe lâu cũng phải chú ý.

Trước hết ông nói : « . . . . ở nước minh chính trị đả là một món kiêng thời kinh tế là một món cần, có quan hệ đến vận mệnh tương lai dân tộc ta hơn cả. Ta không thể không dể tâm đến được. Đối với cuộc dời thế kỷ thứ 20 là cuộc dời chiến-tranh trên đường kinh tế nầy, ta lại càng không thể không dể tâm đến vấn đề kinh tế được.

Về lịch sữ kinh tế, ông nói sự sinh tồn của loài người, từ thượng cổ đến bây giờ, chia ra làm 4 đoạn :

1·) Thời kỳ loài người tranh đấu với mãnh thú đề mưu lấy sự sống còn.

2.) Thời kỳ loài người trồng trọt và chăn nuôi đề mưu lấy sự sống còn.

3) Thời kỳ các bộ-lạc cạnh tranh nhau dể cho được rộng đường sinh hoạt.

4·) Thời kỳ các dân tộc xâm lược nhau để cướp lấy sự giàu mạnh.

Trong bốn đoạn nầy, ông dẫn nhiều chứng cớ, tỏ rõ rằng từ thượng cổ đến bây giờ, thời đại nào cũng phải vì kinh-tế mới sinh tồn được, vì sinh tồn mới có cạnh tranh, vì cạnh tranh mới thành văn-minh tiến hóa,

Về tình hình kinh-tế nước nhà thì ông chú trọng về phương diện bình dân mà nói đến nông nghiệp, dến công nghiệp, rồi đến thương-nghiệp trong ba kỳ hiện nay kém cỏi thế nào, khốn đốn vì đâu, từng ly từng tý, lắm đoạn như khóc, như cười, xúc động được lòng thính giả.

Tóm lại ông phàn nàn nhứt vì xưa kia người minh dã không thiết đến kinh-tế mà đối với kinh-tế bây giờ người minh lại không có mối đồng tâm, không biết cách hợp tác, không có Ngân-hàng giúp đở, không có liên hiệp hội cùng ngh[illegible] nghiệp binh vực. »

Cuối cùng, ông kết luận rằng: ở giữa buổi mà cuộc đời là cuộc đời chiến tranh trên đường kinh-tế mà nước nhà nông-nghiệp như thế, công-nghiệp như thế, thương nghiệp như thế thời cái hiểm tượng bày ra sẻ đến thế nào. Nếu ta cứ điềm nhiên hay cầu thả mải, thời theo lẻ ưu thắng liệt bại, ta cùng dân tộc ta liệu có thoát khỏi nạn đào thải hay không.

Muốn tránh khỏi cái hiểm tượng, thời đội tiên phong là các nhà đại tư bổn cùng các nhà tiểu tư bổn phải góp vốn chung phần đồng tâm nổ lực mà tiến cho mau cho gấp vào đường kinh-tế, về nông nghiệp thời phải có nông nghiệp liên hiệp đoàn (syndicat agricole) giúp sức về công nghiệp thì phải có công nghiệp liên hiệp đoàn (syndicat industriel) giúp sức ; về thương nghiệp cũng phải có thương nghiệp liện hiệp đoàn (syndicat commercial) giúp sức, một là dể cho đủ tài lực mà xem xét chỗ nào là nhược điểm trừ bỏ cho tuyệt, hai là dề cho mạnh thế mà yêu cầu chánh-phủ binh vực. ba là dể nghiên cứu lấy những phương pháp mới về kinh-tế.

Bằng không, cứ rời rạc. sức dả yếu lại đuối, ai sống đọa mặc ai, ai thác dầy mặc ai, cái hơn ích kỹ cùng cầu thả chứa đầy trong óc thời tránh sao khỏi cái hiểm tượng sau nầy được. »

Dứt lời, cữ tọa vỗ tay như pháo nổ. Dứt tiếng vổ tay cụ Tuần Phạm đứng lên thay mặt hội Sâm-Du cảm tạ ông dả cho hàng hội nghe câu chuyện hợp thời và giá-trị.

Rồi lần lượt, các ông như ông Nguyễn-u-Lan, ông Ngô-Thúc-Địch, ông nghị Hoàng-hữu-Nghỉa v.., v... lần lượt đến bắt tay ông mà tỏ lời khen ngợi một cách âu yếm.

Đó là lược thuật cuộc diễn thuyết còn toàn đề bài diễn thuyết hơi dài. Lúc ra về ông có hứa, nếu có tiện rồi sẻ gởi dăng báo. Chừng ấy độc giả sẻ rỏ cái giá-trị bài ấy thế nào,

MAI-ANH

Kinh cáo cùng quí ông quí bà dặng rỏ : nhà ngũ GRAND HOTEL DE FRANCE thuở trước ở đường Catinat mồn bài số 153 bây giờ sang về tôi làm chủ và đặt tên là :

Grand Hotel Excelsoir

Các phòng đều sữa lại hết, đồ cũ thay lại đồ mới và trong phòng dọn đẹp dáng hoàng, sơn phết rực rỡ, có buồng tắm và bàn rữa mặt nước máy theo kiểu kiểm thời. Giá tiền mướn phòng tính rẻ hơn mọi nơi, xin kính mời qui ông, qui bà trong Lục-Châu khi nào có diệp rãnh lên chơi Saigon, ghé lại tiệm ngũ tôi một lần thì sẻ dặng như ý.

Ở dưới nhà ngũ, tôi cũng có mở một cái nhà hàng Epicerie có bán dủ các thứ đồ hộp, dầu thơm các thứ rượu ngon và nhiều đồ tạp-hóa khác, v.v.

Bổn chũ-nhơn kính cáo.

48$ *một cái* **Đồng hồ đồ kiền**

8 gongs

Còn nhiều kiểu lạ và tốt đẹp

Dĩa hát, Mền nỉ,

Áo mưa, Đèn

bỏ túi, Piles

TRẦN QUANG XUÂN

158, rue d'Espagne

Saigon.

Đèn COLON

Thiệt hiệu mới lại

Đốt bằng dầu lửa

Đốt dề và mau

Tiện lắm có dùng cả Nam-Kỳ

Trữ tại cửa hàng

Trần-quang-Nghiêm

số 200 đường d'Espagne Saigon

Ở Bắc mới gởi vào nhiều lắm

Ghế Thonet

Ghế Xích Du

THĂNG-LONG

Tiệm chánh : 109 Mac-Mahon,

Tiệm nhánh : 20 Sabourain.

Ai muốn

Muốn dùng hai thầy giáo dạy lớp nhứt và lớp nhì. Ai là cựu học sanh trường Sư Phạm muốn dạy, xin đến bàn tính cùng M. Trần-bá - Phước, Secrétaire au Trésor dè Saigon hay là viết thơ cho M. Trần-văn-Điền Soctrang.

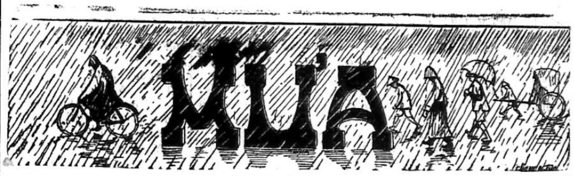

HIỆU

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

SAIGON

Áo mưa !!

Manteaux Imperméables

Bổn hiệu ra mua bán đã 10 năm chang, nghĩa là, đã 10 mùa mưa rồi, đã mua bán đủ các hiệu áo mưa, nhờ vậy mới biết được hiệu áo mưa :

« **The Dragon** » nầy là tốt hơn hết. Trong 3 năm sau đây Bổn-hiệu bán ra cho quí-khách trong Lục-châu tỉnh ra hơn mấy ngàn cái, hễ ai có dùng rồi cũng đều vừa ý, lại còn giới thiệu cho anh em mua nữa. Thứ áo mưa « **The Dragon** » nầy là hiệu của Ăn-lê, màu xám xanh có dệt sọc xuôi xuống phía trong có lót sọc rằng vuôn, kiểu Raglan có Ceinture, nút gài vô trong, thứ vãi nầy dệt bằng chỉ fil, bền chắt lắm xài lâu không bâu nhàu và đồ lông như thứ dệt chỉ vãi, lại khi đi mưa dầu gặp mưa lớn thế mấy cũng không ướt thấm vô trong đặng, về sự ni tất thì chúng tôi đả hết sức kỷ lưởng đặt theo ni tất người Annam minh, mặc vô thì vừa chớ không có rộng thinh thinh như áo mưa mua ngay bên Tây.

Bề dài áo mưa « **The Dragon** » có sáu cở 0 m 95 — 1 m 00 — 1 m 05 — 1 m 10 — 1 m 15 và 1 m 20. Khi gởi mua xin nói rỏ cở nào và lấy giây đo vòng tròn cái ngực coi được mấy tất, gởi cho bổn-hiệu biết hai cái ni đó thì chúng tôi sẻ lựa được thiệt vừa thiệt đúng.

Giá bán áo mưa « **The Dragon** » : Thứ áo bâu nhung tơ đen Ceinture boucle en écaillé gia 24 $ 00. Thứ bâu thường không may nhung Ceinture boucle en nickel gia 2[illegible]$00 Thứ bâu thường mà muốn dùng Ceinture boucle en nickel écaille thì thêm 1 $ 00.

Áo mưa đờn bà bâu nhung, tay giềng nhung hiệu THE DRAGON. Giá. . 28 $ 00

Những áo mưa hiệu « **The Dragon** » kể trên đây có trữ bán tại hiệu :

Nguyễn-đức-Nhuận, 42, rue Catinat

và 48-50, rue Vannier chợ-cũ. Saigon.

Dĩa hát rất hay

HIỆU

Pathé

Dĩa hát kim và dĩa kim ngọc thạch của gánh hát

Tái đồng ban

Tuồng

ĐỜI HAM OAN

44.928 lúc Lư ngọc Xương vì rầu chồng và
931 con mà điên
932 lúc chiêu tự vận và mẹ con Từ ngọc
933 xương than thở
940 Trương qnang Vân đi đường và lúc
941 đãi rượu
971 lúc cha đuổi con và Từ ngọc Xương
972 than thở

Tuồng

TỐNG TỬU ĐƠN HÙNG TÍNH

44.945 lúc vợ chồng tiển biệt và Hùng
948 Tính từ giã vợ qua Dương Dinh thiết khách
947 1/2 lúc vợ Hùng Tính tự vận

TỐNG TỪ VÂN

929 lúc Cao Dỏng hồi trào và Tam Hạp
930 Bữu Kim lúc Triều Hồ sơn
973 tài tử đờn hòa (bài văn thiên tường
974 và bãn tiêu

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

PHỤ TRƯƠNG THỂ-THAO

của Đông-Pháp Thời-Báo ngày 8 Mai 1928

Chạy đua bộ

Thể tháo chạy đua bộ bên xứ ta tuy mới lập lần thứ nhứt hôm nọ song coi thế công chúng rất hoan nghinh, tưởng cũng nên viết ra một bài nói rõ mấy thứ chạy đua bộ.

Thứ nhứt là chạy băng ngang đồng ruộng, tiếng Pháp kêu là Cross country. Cách chạy nầy được công chúng bên Âu hoan nghinh lắm và mấy tay vô-địch nghề đó, nhờ vậy mà làm giàu.

Mỗi năm hễ vừa bước qua mùa đông thì khởi sự chạy băng ngang đồng ruộng, đầu hết báo Auto bày ra cuộc «Cross des As», rồi tới « Lemonnier » kế qua thượng tuần tháng Février tranh vô-địch Bá-lé. Giữa tháng Mars tranh vô-địch Pháp-quốc, hai tuần sau tranh vô-địch toàn-cầu (Cross des Cinq Nation)s. Năm nay vô-địch Bá-lê là Seghir Beddari, còn vô-địch Pháp-quốc là Roger Pelé.

Pelé vì đau nên không qua tranh dự cuộc chạy đua tranh vô-địch toàn cầu.

Thứ nhì là chạy trên đường trường như cuộc đua của nhà buôn Nguyễn-văn-Trận tổ chức hôm nọ, cuộc đua như vậy bên Pháp it tổ chức lắm vì nhà báo tổ chức không lời đặng.

Thứ ba là chạy trong trường đua (piste). Cách chạy nầy có nhiều thứ: chạy 100 thước, 200 thước, 400 thước, 1 trăm mười thước nhảy rào, tám trăm thước một ngàn năm trăm thước, năm ngàn thước và mười ngàn thước.

Duy có chạy một trăm thước coi đẹp hơn hết là vì mau và lúc phát chạy với lúc về xem không măng nhản. Trong toàn cầu bây giờ đây, chạy một trăm thước giỏi nhứt có ba người Mỹ, Paddock; người Anh, Abrahams và người Đức Scholtz.

Ba người ấy chưa hề gặp nhau lần nào, song Paddock là người giữ chức vô-địch toàn cầu về nghề chạy một trăm thước trong mười secondes 1/5. Abrahams là vô-địch lúc Jeux Olympiques năm 1924 cũng chạy đặng mười secondes 1/5. còn Scholtz chạy được mười secondes, nguyên Scholtz mới nổi danh chừng ba năm nay, hi-vọng lớn của Đức quốc lúc tranh Jeux Olympiques tháng Juin tới đây. Những nhà viết báo bên Âu Mỹ đều công nhận rằng Scholtz thắng được Paddock song lâu nay Paddock chưa phải thua người nào trong hoàn vũ nên sự ấy chưa chắc đặng.

Vô-địch của Pháp là Maurice Degrelle chạy mỗi một trăm thước trong mười secondes 4/5, thế thì không có hi vọng mà mong tranh với Paddock, Abrahams và Scholtz.

Chạy hai trăm thước vô-địch toàn cầu là Murchinson người Mỹ mới tạ thế vừa rồi đây, người chạy được trong hai mươi mốt secondes chẳng. Vô-địch Pháp là André Mourlon chỉ chạy được hai mươi hai secondes mà thôi, thua tới một secondes, cũng không trông gì thắng được chức ấy, Murchinson thát rồi thì tưởng còn có Paddock vô-địch một trăm thước chạy nổi mà thôi, vì mới đây tại Pasadena chạy được hai chục secondes 8/10. Lại cũng còn một tay chạy đua lợi hại nữa; người Australien tên W. T. Macpherson hi vọng của Úc-châu, kỳ tranh vô-địch tới đây.

Chạy 400 thước vô-địch là người Mỹ-quốc tên là Meredith. Tuy nói chạy bốn trăm thước chớ trong thể lệ không có, cuộc đua đó kêu là 440 yards mà nếu tính ra cũng đủ bốn trăm thước. Có một tay chạy đua khác cũng người Mỹ chạy bằng Méredith, người đó tên là B. Dismond học-sanh trường Cao-đẳng ở thành Chicago bên Mỹ, cả hai đều chạy được bốn mươi bảy secondes 1/10.

Chạy một trăm mười thước nhảy rào không có trong thể lệ, song người người đều công nhận rằng vô-địch toàn cầu là người Pháp tên là Sempé chạy được mười lăm secondes 3/5.

Chạy tám trăm thước về mấy năm sau nầy người tài không biết bao nhiêu, song giỏi nhứt chỉ có ba người là Géraphin Martin người Pháp, Otto Peltzer, người Đức và Paul Martin người Suisse.

Trong ba người ấy thì Paul Martin súc hơn, còn hai người kia thay phiên nhau mà giữ chức vô-địch toàn cầu. Bây giờ thì chức ấy của Otto Peltzer hai tháng nữa chức ấy sẽ về Séraphin Martin.

Otto Pelzer làm lương-y bên Bá-linh, đã lớn tuổi rồi không làm sao đương cự nổi với Séraphin Martin là người chạy 800 thước trong một phút đồng hồ 48 secondes 6/10.

Cả toàn cầu đều công nhận rằng Seraphin Martin là tay chạy đua giỏi nhứt về tám trăm thước, đã thắng nhiều người có danh trong hoàn vủ. Pháp quốc chỉ có một mình Martin là hi vọng trong lúc tranh vô-địch toàn cầu tháng Juin tới đây mà thôi.

Chạy một ngàn năm trăm thước vô-địch cả xứ Finlande tên là Paavo Nurmi, người nầy không phải là thường nhơn, trời phú tánh riêng cho về nghề đua, mười tám tuổi đã giựt chức vô-địch toàn cầu, ra chạy đua bảy năm nay chỉ thua có ba lần mà thôi. Lần thứ nhứt là năm một ngàn chín trăm hai mươi thua Guillemot người Pháp tại thành Anvers lúc tranh Jeux Olympiques. Lần thứ nhì thua người Suède là Edivinwide tại thành Copenhague năm một ngàn chín trăm hai mươi sáu. Lần thứ ba thua bạn đồng bang là Ritola tại Bá-lê ở trường đua Colombes.

Trong toàn cầu tưởng lại không có một tay chạy đua nào như Nurmi, đến đâu thắng đó thật là một người kỳ tài. Một lần kia tại thành Los Angeles, chạy mười cây số Nurmi dám chấp sáu tay đua thay phiên nhau mà chạy với va, rốt rồi va cũng thắng làm cho người Mỹ kinh tâm tán đởm.

Va giữ chức vô-địch một ngàn năm trăm thước đã 6 năm nay mà không ai giựt nổi. Vô-địch Pháp-quốc một ngàn 5 trăm thước là Royer Pelé tài lực kém Nurmi xa lắm.

Mới đây tổng cuộc chạy đua lại bày ra tranh một ngàn thước vô-địch toàn cầu là người Pháp tên là Georges Baraton ở hội « Métropolitain club » chạy trong hai phút 27 secondes 2/10.

Chạy hai ngàn thước Nurmi phải nhượng tài Ediwin Wide người Suédois thắng va tại Copenhague chạy 5 phút 26 secondes.

Hai ngàn năm trăm thước Nurmi cũng nhượng tài Joseph Guillemot người Pháp tại thành Anvers Guillemot chạy trong 7 phút mười một secondes 2/10.

Từ đó sắp lên trên đều của Nurmi cả thảy chỉ có thua W. Ritola trong 6 ngàn thước mà thôi.

Ngoại trừ mấy cuộc chạy đua ấy thì còn những người chạy mười lăm hoặc hai chục cây số song tổng cuộc chạy đua nhứt định không tính đến.

T. Đ. K.

Ai là người ở Rachgoi có nhiệt-tâm thể-tháo

Phong trào thể tháo xem ngày càng tấn, kẻ hâm mộ thể tháo thấy càng ngày càng nhiều. Bởi đó từ thành thị đến thôn quê đâu đâu cũng có hội dấu-cầu cả.

Tại chợ Rachgoi (Cầnthơ) tuy là chợ quê mùa nhỏ nhít nhưng cũng xướng lập nên một hội dấu cầu. Nhưng nghỉ mà thương hại cho hội Rachgoi Sport biết bao!

Người đề xướng thì có mà tài sản của hội chẳng đủ tiêu, nên chi trông đến cái hoàn cảnh của hội mà bắt buồn nghiến. Khi lặn, khi mọc, lúc nổi lúc chìm. Tài sức hội Rachgo Sport ra sao tôi không phải nói đến. Tôi chỉ xin nói rằng hội có chiến tướng đủ mạnh lời hay, lắm phen ra tranh thắng phụ với mấy hội vừa vừa trong tỉnh cũng đều cho là có công tháo luyện.

Vì thiếu tài sản mà hội Rachgoi Sport phải chịu thiệt thòi, làm cho chiến tướng hội Rachgoi phải chịu ẩn danh ẩn mặt, tiếc thay!

Năm nay, mới rồi có kỳ nhóm đại hội để bàn-cữ bàn trị sự năm 1928-29 và xếp đặt mọi việc trong hội còn sơ sót hẩn hờ. Nghe đâu ông hội trưởng danh dự và ông chủ hội có hứa cho hội một bộ áo (maillots); — Ông Phó-chủ-Hội, một trái banh cuir chome ông thủ-bồn một bộ quần đá banh (culottes). Quí hóa thay cái thạnh tình của qui ông! Vinh diệu thay cái lòng nghĩa hiệp của qui ông!

Đó là cái biểu hiệu tỏ rằng từ đây hội Rg. Sp. Sẽ có mòi phát đạt, có vẻ tấn thêm.

Vậy trước khi ngừng bút tôi có mấy lời xin nhắc cùng chiến tướng hội Rg. Sp- từ đây hảy năng tháo luyện cho tinh, mong ngày kia sẽ được mở mày mở mặt với anh em trong làng thể dục. Cùng qui ông háo tâm hứa cho hội những món đã kể trên thì xin cố quang-tâm đến, đừng có sé sụt rụt rè mà để cho thiên-hạ cười chê cả bọn. Còn ai là người ở Rachgoi có nhiệt tâm thể-tháo, xin hảy cùng nhau vùa giúp cho hội chóng thành. Tuy biết 5-3 nguơn bạc các ông phí ra giúp cho hội không phải thấm, nhưng nhiều tay vỗ nên kêu. Hảy lo sao cho người đừng chê ta là một dân-tộc hay chia bè rẻ đảng, chẳng biết yêu nhau.

Mong thay!!!
Một người ở Rachgoi.

Đấu vỏ

(BOXE)

Đến hôm 11 Mai nầy 9 giờ tối sẽ có cuộc đấu-vỏ tại trường Boxing Saigonnais.

2 Độ đánh 4 hiệp, chưa nhứt định tay nào.
1 Độ đánh 6 hiệp: Bonnet — Edbaud.
1 Độ đánh 8 hiệp Ayot — Leroy
1 Độ hay hơn hết là độ chót đánh 10 hiệp Défendini đánh với Sosa. Có lẽ công chúng đi coi nhiều vì có độ chót nầy là độ rất kịch-liệt. Tuy Sosa có nhẹ cân hơn Défendini, nhưng cái ngón đánh tay trái của Sosa cũng ghê lắm. Nghe nói lúc nầy Sosa đã lành cái tay mặc rồi, nếu quả vậy thì Defendini cũng khó mà ăn nổi Sosa.

. .

Theo như chương-trình ngày thứ sáu tới đây 11-5-28. Người tổ chức lập ra để lấy tiền vô cửa, phân nữa giúp cho MM. Abadie và Vairat làm phí lộ, đi xe hơi từ Saigon sang kinh-đô Pháp-quốc. (Paris)

Năm độ như sau nầy:

1· Kid Sosa đánh với Canarelli 4 hiệp.
2· Zimmer đánh với Jim Lê 4 hiệp.
3 Edbaud đánh với Bonnet 6 hiệp.
4· Leroy đánh với Ayot 8 hiệp.
5· Défendini đánh với Sosa 10 hiệp.

Theo như chương-trình đánh vỏ, thì thấy năm trận rất kịch liệt lắm.

Vậy bổn-báo bàn trước rằng: Độ đầu Kid Sosa đánh với Canarelli, Canarelli thì ai cũng biết tài của va rồi, va chịu đòn giỏi lắm, còn cách đánh của va cũng khá vậy, song độ nầy va gặp Kid Sosa nầy, là người học trò của Sosa, nghe nói va cũng khá lắm, song mới lên vỏ đài lần thứ nhứt biết có khớp hay không? song sợ cũng khó thắng được Canrelli, mà có thắng thì ăn points mà thôi chớ không hạ được Knoek-Out.

Độ thứ nhì Zimmer đánh với Jim-Lê.

Zimmer là người vỏ-sĩ mới, mà giám đánh với Jim Lê bốn hiệp thì không phải là tay dở còn Jim Lê thì lẹ làng lắm, khi đánh, và né rất gọn gàn lắm, như tháng rồi coi Jim Lê đánh có mòi phát đạt nhiều lắm, thì chắc Jim Lê ăn points rồi.

Độ thứ ba: Bonnet đánh với Edbaud 6 hiệp.

Bonnet từ ngày bị Mod Amin hạ đến nay thì coi giảm sức hết nhiều, dầu cho ai cũng vậy, vì bị một trận rất dữ dội, thế nào mà dưởng sức cho mau khoẻ khoắn như xưa được, mà hôm nay lại đánh với Edbaud sáu hiệp. Edbaud thì coi phát lắm, mà lúc nầy va lại dượt nhiều nữa, thế thì trận nầy tranh nhau rất kịch liệt lắm, từ đầu chí cuối, chắc là 2 đàng huề đa.

Độ thứ tư: Leroy tái chiến với Ayot· Cách đả một năm mấy nay rồi, Leroy bị Ayot đánh ngả hiệp thứ sáu, tại trường đua xe máy.

Từ đó chí nay va đồi đi chổ khác, nay tái chiến với Ayot mà Ayot là tay vỏ-sĩ giỏi ở Saigon chưa thua ai cả chỉ có một mình Sosa ăn va mà thôi.

Vậy mà Lerioy đòi tái chiến với Ayot thế thì chắc là Ayot phải thắng liền.

Độ thứ năm: Défendini thách đánh với Sosa. Song luận ra thì Défendini không tài nào mà thắng Sosa được, nếu Sosa đừng có đau tay thì có lý đánh ngả Dèfendini được. Song đả biết vậy chớ chưa chắc thể nào nhờ bữa đó đến coi thì sẽ rỏ.

T. B.

. .

Ai đoạt được chức Vô-địch toàn-cầu? Tunney sẽ thắng trận tới đây không? Độ tới đây lấy làm khó hiểu, chưa chắc ai được chức Vô-địch toàn cầu về hang (points lourds) Tổng cuộc thể-thảo ở Nữ-ước (New Yorll) cho hay rằng: sẽ có ba vỏ-sỉ như là. Heeney, Sharkey và Ris ko.

Trong ba người nầy mà Tunney lựa người nào đối địch vợi va cũng được.

Cuộc đi cổ-động đánh banh vợt của MM. Yên và Giao

Bửa chúa nhựt 24-4-28 MM. Giao. và Yên đi tới Vinh-long là 8 g. 1/4 sáng. Vinh-Long không có tay đánh trái lăn thiện nghệ có MM. Thành và Cung đánh khá khá mà thôi. Hai người nầy thay phiên với nhau mà đánh với M Giao. Hai người đều thua xa lắm (6-1 6-2). Còn đánh double thì họ lại còn thua xa hơn nữa (6-0 6-1)

Qua bữa sau là thứ hai. MM. Yên với Giao đi Cần-thơ, có đánh giây thép trước cho M. Ngà hay, nên có mấy ông tây và mấy thầy các sở đến coi đông lắm, độ cũng có vài trăm người. Rũi trời mưa lớn quá, nên phải đình cuộc đánh trái lăn lại, qua bữa sau là ngày thứ 3, mới 3 giờ rưởi chiều mà thiên hạ tựu coi đông nức.

Đúng 4 giờ, thì đánh 2 parties doubles. Giao và Yên một bên. Còn bên kia Dậu và Ngà. Hai người nầy đánh cũng khá, nhưng coi như khiếp tiếng vô địch vậy. Cũng khá khen cho Dậu và Ngà biết mánh lới phần nhiều banh đều dao cho Yên hết. Nhưng bữa đó Yên khá lắm. Balios khó đều lấy đặng hết. Nhờ vậy mà ăn Dậu và Ngà (6 1). Qua partie sau. Thượng vô đứng với Ngà đánh lại với Giao Yên. Thượng đở volée hay lắm, nên thua Yên và Giao it hơn (6-3) mà thôi. Đúng 5 giờ, mấy ông, mấy thầy các sở đều ra về. Phần nhiều ai cũng nghe danh tiếng Giao mà chưa thấy tài Giao, nên đều kéo nhau lại sân Tonnis mà xem.

Yên muốn cho công chúng thấy rõ tài của Giao, nên cho Giao một mình đứng chịu đánh dộc chiếc với mỗi người có tiếng ở Cantho là 3 jeux.

MM. Dậu. Ngà, Tiếp đánh với Giao đều thua ráo. Không ai được jeux nào, trừ ra Thượng khá hơn được vài jeux.

Từ ngày khởi sự đi đánh dạo tới ngày nầy. Giao chưa có gặp tay nào cho anh ta phải trổ hết tài năng. Yên có nói với Giao bữa thứ tư thì qua Soctrang phải coi chừng bạch-nha-Tửl Mà quả thiệt không sai Giao bị dại bại.

Mới đúng 4 giờ chiều, thiên hạ lại coi đông hơn ở Cantho nữa, có quan Chánh chủ tỉnh. Quan chủ Quận Châu-thành, và các ông các thầy mấy sở đều đủ mặt và phần đông là học trò nhiều lắm.

Đúng 4 giờ rưởi thì đánh I partie double trước, một bên thì Giao Yên một bên thì Tứ Lợi.. Yên bữa nay đánh sút lắm mà gặp Tứ là một tay đánh trái lăn rành nghề trái balle nào cũng đều giao cho Yên hết. Nên Yên Giao phải bị thua 6-2. Đúng 5 giờ thì tới cái Match lớn, Giao và Tứ. Mới vô ban đầu Tứ coi như khốp bải của Giao, nên dễ thua 6-2. Qua bàn sau và bàn chót ăn Giao như trở bàn tay 6-2 và 6-2 Tại Giao đánh nhiều quá và đi đường xa mệt hay là thua Tứ thiệt tình?

Bởi vậy cho nên M Yên mới lập một cuộc đánh revanche lại nhưng mà chuyến nầy đánh tại sân Baclieu Đường Soctrang Baclieu cũng xa có 50 km, nhưng mà M Tứ cũng không nải nhọc cầm bánh xe hơi giong rủi xuống Baclieu hồi 3 giờ Chiều. Đúng năm giờ ráp vô đánh. Bữa nay Giao đánh hay quá, Tứ coi bộ mệt nhiều. Giao ăn Tứ còn dễ hơn Tứ ăn Giao hôm qua nữa 6-2 và 6-2 Tại Tứ cầm bánh xe hơi mệt, hay là thua thiệt không biết? Bởi vậy nên Tứ hứa với Yên chừng nào Yên và Giao đi Rachgia là xứ sở của Tứ cho Tứ hay Tứ sẽ tái chiến lại với Giao một lần thứ 3 nữa.

Tunney cho hay rằng: va sẽ chịu đánh kỳ nầy tại xứ Yale và sẽ diễn thuyết trên đài Shakesepare.

Bàn trị sự cũng rằng ra công khó mà lo tổ chức cuộc nầy, chẳng may trong một lát thì cũng chẳng nại vì công.

Mà hôm nay có một tay vỏ-sĩ mới là Phil Seott cũng ra tranh chức ấy.

Chẳng biết Gene Tunney tính làm sao trong cuộc nầy, chắc là va lưởng lự lắm.

B. B.

Đua ngựa Saigon

Chiều chúa-nhựt 6 Mai 1928

Hôm nay trời vần vủ mây đen qua ba giờ rưởi mưa xối xả, tưởng phải bải cuộc đua ngựa hôm nay, nhưng cũng may mưa được một hồi rồi tạnh.

Độ thứ nhứt. — Con Ô Thanh phát chạy dẫn đầu nhưng chẳng bao lâu con Tân Phước qua mặt về giựt giải nhứt; con Ô Thanh nhì, con Tân Nữ ba, con Khưu-thủ-Đức tư, con Delage năm, con Đam Hiên sáu, con Vang Nhỏ chót.

Tiền đánh cá

Tân Phước	gagnant	1 70
	placé	1 20
Ô Thanh	placé	1 70

Độ thứ nhì. — Vừa phất cờ con Ô-phụng phát chạy dẫn đầu nhưng rủi vấp ném nài nhào lăn. Con Anh-long và con Vương-anh tranh nhau dẫn đầu trước con Ô-may và con Đạm-bình-đông Còn chừng bốn trăm thước nữa con Vương-anh rớt lại, về ngang khán đài con Ô-may hơn con Anh-long nữa mình ngựa; con Đạm-bình-đông ba. con Ô-may tư.

Tiền đánh cá

Ô-may	gagnant	1$40
—	placé	1 20
Anh-long	placé	1 50

Độ thứ ba. — Con Bouvelet dở rào lại bị trường đua nồi sinh chạy không nổi mất giải thưởng. Con Lang Ngọc phát đi nước lớn trước con Lutteur và con Bouvelet. Chạy đặng hơn nữa phần vòng con Lang Ngọc sụt lại. Con Lutteur ăn nhứt, con Lang Ngọc nhì, con Hùng Ngọc ba, con Bouvelet chót.

Tiền đánh cá

Lutteur	gagnant	2 $ 50
—	placé	1 30
Lang Ngọc	=	1 90

Độ thứ tư. — Độ nầy khán giã rất buồn cười cho hội. Thử hỏi mấy người có mặt tại trường đua hôm nay ngựa nào giựt giải nhứt độ nầy thì tôi dám chắc không ai trã lời đặng. Vậy mà hội để cho con Javenteur được giải thưởng! Con Totos và con Bijon chạy lạc đường đây chẳng phải là lỗi tại nài vì người phất cờ bất thông chỉ đường bậy cho nài vậy Con Javenteur cũng lạc đường như con Motos và con Bijon nhưng vì sợ rào mương phải đứng lại, nhờ vậy có người chỉ đường cho nài trở ngựa lại chạy ngã khác. Con Moto và con Bijon cứ đâm đầu chạy cho đến khi về ngang khán đài mới hay lạc đường nên chạy trở ngã khác nhưng cũng chạy bậy nữa. Con Javenteu răn tiền độ và tiền cá thì là bậy lắm. Lẻ thì hội phải trã vốn cho các tay đánh cá mới là công bình cho. Thua tức mà tức cười.

Tiền đánh cá

Inventeur	gagnant	6$30

II— *Độ thứ năm.* — Cờ phất, nài Lan cho con Rouvelet phát đi nước lớn quyết làm cho con Bon Filon bể t nhưng vô ích, con Bon Filon cứ núp gió chạy theo Chạy đặng 1700 thước con Long-kim-Vân theo kịp nhưng vì bết phải sụt lại. Con Bon Filon lướt qua rất lẹ về giựt giải nhứt rất dễ. — Con Rouvelet nhì con Long-kim-vân ba, con Hát-Long tư, con Espoir đâm nữa.

Tiền đánh cá

Bon Filon	gagnant	2 p. 10
—	placé	1. 20
Rouvelet	placé	1. 30

Độ chót. — Con Bigalop phát chạy rất lẹ về ăn nhứt rất dễ. Con Mã phi Long ràng theo con Bigalop một hồi rồi rớt lại. Con Tiafort về nhì con Hong Thanh ba, con Kim long Phi tư; mấy con kia thua xa. — Con Faret thua đây là tại què trở lại.

Tiền đánh cá

Bigalop	gagnant	4 00
	placé	1 50
Tiafort	placé	2 70
Hong Thanh	placé	2 20

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Châu lưu nghề làm đồ nữ-trang

Kính trình quí Ông, quí Bà, quí Thầy cùng quí Cô.

Lê-công-Hòa Công-ty chúng tôi thành lập ra tại Chợ-lớn cũng nhờ ơn quí đồng-nghiệp và quí Ông, quí Bà hoan nghinh và chiếu cố, hùn hiệp vào nên đã khai trương buôn bán.

Chẳng cần chi khoe khoang, quí bà và quí cô cũng đủ rỏ những đồ trang sức của Công-ty đều lựa rút những thợ anh tài xảo thủ trong lục-châu chế tạo rất nên huê-mỹ.

Đã biết rằng vàng hạng nào thì có giá bạc nấy, song tiền công thì phải theo sức mỗi món; vậy trong việc khéo cũng có nhiều hạng, hoặc hạng nhứt, hạng nhì và hạng ba, chúng tôi chế ra tùy theo ý muốn của mỗi người.

Bổn Công-ty có bán đồ gia-bát xưa như là: tộ, chén, dĩa, lục-bình, v. v. là những đồ cổ tích rất quí báu xem qua lạ mắt.

Con những đồ nội-hóa như là: giày, dép, ghế Thonet, ghế xích-đu Bắc-kỳ v. v. cùng là đồ ngoại-dương (article de Bazar) bổn Công-ty có bán nhiều món, tính phải giá là vì ý quyết muốn cho dòng mối hàng

Vậy xin mời quí ông, quí bà, nhơn lúc nào rảnh xin dời gót đến Công-ty, trước xem sau mua dùm mà vận-động cho mau chạy hàng hóa cùng viết thơ giao thiệp buôn bán thì bổn Công ty rất hậu tình thậm cảm.

Lê-công-Hòa Công-ty.

62, Boulevard Tổng Đốc-Phương, Chợlớn.

P S — Chẳng bao lâu bổn Công-ty sẽ định mở ra một cuộc đấu xảo nhiều món nữ-trang để cho bạn đồng nghiệp Thợ-bạc tranh giải nhứt. Vậy quí bà, quí cô hãy nghĩ rằng Công-ty hằng để ý chăm nom lo lắu cho các món trang sức được khéo léo huê mỹ thêm hoài

Công-ty xin nhắc lại rằng bổn Công ty chưa khóa sổ; qui-vị sẵn lòng hùn hiệp xin mau nhập cổ phần hầu tổng thành một cái Công-ty hiệp tác nặc danh của đồng bang mình cho thiệt mạnh mẽ mới làm được nhiều việc đại ích lợi thì rất quí báu biết bao Xin qui vị lưu ý

Lê-công-Hòa Công-ty cẩn cáo.

Giày tây và giày đờn bà

Da tốt

Giá rẻ

Làm khéo

QUANG PHỤC

32 Sabourain, Saigon

Khắc-con-dấu

có CATALOGUE

Xin mời quí vị chiếu cố, như quí vị ở xa muốn cần dùng con dấu, mà muốn biết kiểu, xin viết thơ về cho bổn hiệu lấy CATALOGUE. (*mục lục*)

Thì bổn hiệu sẽ gởi ngay

nay kính

TRẦN-TAM CHI

Tiệm khắc con dấu

N° 37, rue Catinat -:- Saigon

Cường-học thư-xã

sách đã xuất bản

1. — Ngục-trung ký-sự.
2. — Khai-quốc vĩ-nhân.
3. — Gương Phục-quốc.
4. — Hiến thân cho nước.

Ai mua sỉ mua lẻ xin viết thơ cho M. TRẦN-HUY-LIỆU.

143, Bd Albert, 1er Saigon

Kính tỏ cùng quí ông quí bà rỏ

Garage của tôi hiệu Garage Central, ở Boulevard Bonnard, số 26. Ngày nay, đã nhường phố lại cho MM. Lê-văn-Đức và Franchini, Directeur du Garage Indochinois mướn.

Còn đồ đạt của tôi bán thuở nay trong hảng đồ thì đã dọn hết lại ở tại tiệm tôi ở đường Amiral Courbet, số 24 và 26, ngang nhà ngủ Nam Đồng-Hương là đường hẻm hông Chợ mới Saigon, và nơi kho của tôi ở đường lớn Boulevard Galliéni số nhà 200 về địa phận Chợ lớn. Trừ ra một mớ xe hơi tôi bán lại cho MM Lê-văn Đức và Franchini mà thôi. Nên nay tôi cũng còn buôn bán như khi trước là giường sắc, giường đồng, bình săng để vào xe th hao, cây căng, thùng nước xe, đèn lanternes avant et arrière, đèn bông, đèn phares, đèn dọi, vãi lợp mui xe hơi xe kéo bình nước manh, đèn tiện khi, nhiếp xe hơi, échappement libre, đồ phụ tùng xe hơi, xe torpédo và chassis camionnette hiệu La Buire, máy canot, vân vân.

Vậy xin mời quí bà tưởng tình tôi là người đồng-bang đến mua giùm tôi rất cám ơn và tôi sẳn lòng tính giá nhẹ cho quí ông, quí bà.

Còn ông nào có mua xe hơi muốn gắn đèn dọi, đèn lanterne, đèn hông, cây căng, áo nệm đồ chơi, vân vân thì tôi có đủ. Xin đem xe lại tôi gắn cho đồ tốt mà lại tính giá rẻ hơn các chỗ khác.

Nay kính

NGUYỄN VĂN KIỂU,

24 et 26, rue Amiral Courbert, Saigon

Sindex Nouveautés

BAUDET, Directeur

2?, rue Catinat — (Angle de la rue d'Espagne) Saigon

Chemiserie — Chappellerie pour homme — Chaussure unic

Parfumerie houbigant et Chéramy

du 20 avril au 12 mai

Grande mise en vente réclame des articles suivants

Chapeau feutre pour homme bordé, coloris, assortis avec coiffe soie, toute taille — Réclame.	45 fr.	00
Casquette pour homme, marque ELINA — tissu laine fantaisies diverses, belle doublure satin — Exceptionnel	25	00
Beret basque bleu marine, doublure soie — avec cuir intérieur — Exceptionnel	12	00
Chausette fil belle fantaisie, nuances claires ou foncées bout et talon renforcés — Très belle qualité	12	00
Chaussettes soie, noire ou acajou, très fines pied et talon fil — Réclame	18	00
Montre nickelée pour homme — Très bonne qualité — Réclame	32	50
Mouchoirs blanc avec vignettes couleur en pièce Taille 45 x 45 — La douzaine	28	50
Pochette crêpe de chine, couleur unie, toutes nuances Taille 28 x 28 — La pochette	8fr.	50
Maillot de sport, rayures jaune et rouge — Exceptionnel	22	00
Bas de sport rouge ou noir — La paire — Exceptionnel.	18	00
Timbale métal argenté pour enfant — Pièce — Exceptionnel	18	00
Eau de cologne CHÉRAMY 80 degrés Parfumée au chypre, au Lillas, à l'Œillet, à la Rose, à la Fougère — Exceptionnellement		
Le 1/4 de litre	16	50
Le 1/2 litre	28	00
Le litre	50	00
Monture Vaporisation CHÉRAMY spéciale pour eau de cologne — Réclame — Pièce	16	00

Nhứt nghệ tinh nhứt thân vinh

Tốn 18$00 cu 12$ sẽ thành một nghệ thanh nhàn, lương bổng tháng sẽ được 50$00 cu 60$00 một tháng, lại ngay tiệm

Đổ-như-Liên

91-93, *rue d'Espagne*, Téléphone 690

gần xả-tây mà muốn một cái máy viết mà tập trong một tháng sẽ thành nghề

Bán đồ mỹ-nghệ Bắc-kỳ, bán giá nhứt định — bán xe máy nhiều kiểu đẹp.— Bán đồ phụ tùng xe hơi, xe kéo xe máy — Bán đồ đèn khí, quạt máy, bóng đèn xe hơi. Thắp trong nhà bóng đèn màu, có thu màu — bán máy viết mới chữ quốc-ngữ và cho mướn ngày, mướn tháng, mướn giờ, có thợ sửa hiệu nào sửa cũng đặng.— bán máy hát và dĩa hát, Tây, Tàu, Cao-man, hát bộ, cải-lương, hát nhà trò Bắc-kỳ.— Có tài riêng về nghề khắc hình người vô đá vô thau — khắc con dấu bằng đồng, bằng đá để mộ bia.

Có để tại tiệm những đồ đã làm rất khéo

Đây là kiểu vỏ hột xoàn

Kiểu lạ rất khéo. Đáng nên tin cậy

NAM-THANH HIỆU

Bổn hiệu chuyên ròng nghề thợ bạc, có bán đủ thứ, hổ phách, kim sa quyền, cẩm-thạch, và làm đủ kiểu vỏ hột xoàn, tốt hơn các nơi. Quí bà quí cô ai là người kén chọn thợ khéo xin dời gót đến tiệm NAM THANH HIỆU mà làm đồ thì sẽ đặng vừa ý. Bổn hiệu làm đồ tốt chắc chắn hơn các nơi, giá rẻ hơn các nơi khác, bổn hiệu có trên 30 người thợ, toàn là thợ khéo ở Saigon đã nổi danh, bổn tiệm có mấy người thợ ở Thượng-Hải đã tốt nghiệp về nghề làm vỏ hột xoàn, như là: cà rá, bông tai, giây chuyền nịt đai, vòng nhận hột, đủ kiểu theo lối kim thời và nhận hột chắc chắn, xin mời quí bà quí cô ở Saigon Cholon và lục châu như có đặt đồ nữ trang xin dời đến bổn tiệm tiếp rước tử tế làm đồ tốt giá rẻ hơn các nơi thật đáng nên tin cậy, xin quí bà quí cô lưu ý, đừng bỏ qua rất uổng.

NAM THANH HIỆU kính cáo

49, đường Charner, Saigon.

AO MƯA

9$00 *một cái* **AO MƯA** *cao su một lớp*

14$00 *một cái áo cao su hai lớp lót sọc rằng vuôn dài từ 0 m 90 tới 1 m 05.*

15$00 *cũng như thứ trên nhưng dài hơn 1 m 10 tới 1 m 15.*

Cũng như hai thứ trên mà thiệt tốt tùy cở dài vắn từ, **18$** *cho tới* **21$50**.

Áo bận lạnh mưa nhỏ cũng được bằng Gabardine *trong lót sọc rằng vuôn thứ vừa xài bán rao hàng* **13$80** *thứ thiệt tốt* **18$00**

Mấy áo trên đây áo nào cũng có dây nịch.

TRẦN QUẢNG XUÂN

158, rue d'Espagne -:- Saigon

Lương Ngọc-Can tiên-sanh di-huấn

Trong những di-thảo của tiên-sanh có một cuốn « *Thương-học phương-châm* », con cháu trong nhà vẫn giữ làm bữu-giám.

Vậy tiệm HỢP THẠNH, *số 29 rue de la Soie Hanoi*, bây giờ chuyên bán các đồ tơ lụa và công nghệ Bắc-Kỳ như là the, lượt, lãnh, xuyến và đồ thiên đồ đồng dày, dép, yên ngựa, valise v.v.. nhứt thiết thứ gì cũng có, cách giao tiếp mau mà giá cả lại hạ hơn hết.

Lại có tiệm nhánh là HƯNG THẠNH, *ở số đường chợ lá PnomPenh* là tiệm tiên-sanh lập ra từ hồi còn bị an-trí bên Cao-Miên, cũng có bán đủ các hàng hóa ở trên lại có máy hát Pathé, Odéon, Béka, Victor và có may quần-áo Việt-Nam nữa.

Đồng-bào chiếu cố, xin cứ viết thơ sẽ được như ý.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022